

TIITELLEHT Kohtla-Nõmme vald - Koh_nomm. doc

Planeering on kokkulepe kolme osapoole vahel: riik, omavalitsus, omanik.

- **Riik määrab** oma huvid seaduste, valitsuse määruste ja ministrite käskkirjadega. Planeeringu järelevalve funktsioon on riigi esindajal Ida-Viru Maavalitsusel, kes esindab riigi huvisid.
- **Valla ülesanne on** korraldada valla territoriaal-majanduslik areng, tagades seejuures elanikele normaalsed ja turvalised elutingimused. Planeeringuga määratakse ehitustingimused, s.t. ehituskeelualad, piirangud, ehitamise kord hajaasustuses ja tehakse ettepanekud detailplaneeringu kohustusega piirkondade ning maa kasutamise sihtotstarbe kohta. Vald tegutseb oma ülesande täitmiseks üldplaneeringu tellijana.
- **Omaniku huvi** on jälgida ja teha omapoolseid ettepanekuid omandiõiguse kaitseks, et kavandatavad ettevõtmised tagaksid säästva arengu ja ei kahjustaks omaniku huve.

Kaasates kõigi osapoolte arvamuste saamiseks asjast huvitatud ametkondi, teisi planeerimisega tegelevaid asutusi ja valla elanikke, on järgnevas püütud selgitada võimalusi valla arengueelduste rakendamiseks.

Töögrupp tänab kõiki töösosalenuid abi eest.

lk.

SISUKORD

	EESSÕNA	6
I	VALLA ÜLDÜLEVAADE	8
	1. Üldandmed. Loodusressursid	8
	2. Rahvastik. Tööhõive	11
	3. Teenindus. Puhke- ja turismimajandus. Kodanikukaitse.	12
	4. Tehniline infrastruktuur	15
	4.1. Transpordiühendused	15
	4.2. Elektrivarustus	16
	4.3. Side	17
	4.4. Veevarustus	17
	4.5. Kanalisatsioon ja heitvete puhastamine	18
	4.6. Telekommunikatsioonid	19
	5. Keskkonna seisund ja kaitse	19
II	PIIRANGUD MAAKASUTUSELE	23
	1. Kaitstavad loodusobjektid	23
	1.1. Kaitstav looduse üksikobjekt	24
	1.2. Kaitsealused liigid	25
	2. Veekogude kaitse	26
	3. Metsad	29
	4. Maavarad	31
	5. Teed. Tehnovõrgud ja -rajatised	32
	5.1. Riigimaanteed. Tänavad. Erateed	32
	5.2. Riigiaudteed	34
	5.3. Elektriliinid	35
	5.4. Sideliinid	36
	6. Eriobjektid	36
	6.1. Veehaare	36
	6.2. Heitvete puhastusseadmed. Kanalisatsioonitorustikud	37
	6.3. Naftasaaduste hoidmisehitised	38
	6.4. Tootmisobjektid	38
	6.5. Riigi plaanilise põhivõrgu ja tihendusvõrgu punkt	38
	6.6. Telekommunikatsioonid	39
III	FUNKTSIONAALNE TSONEERIMINE. TERRITOORIUMI	40

PLANEERIMINE

IV	RIIGI- JA MUNITSIPAALMAAD		43
	KOKKUVÖTE. ETTEPANEKUD		44
	KASUTATUD MATERJALID		47

JOONISED

Joonis 1	LÄHTEPLAAN	M 1 : 4 000	51
Joonis 2	TSONEERIMINE	M 1 : 4 000	52
Joonis 3	TEHNOVÕRGUD	M 1 : 4 000	53

LISAD**LISAD**

Lisa 1	Kohtla-Nõmme Vallavolikogu otsus nr. 20	28.01.2000.a.	
	Kohtla-Nõmme valla üldplaneeringu algatamisest		54
Lisa 2	Kohtla-Nõmme Vallavolikogu otsus nr. 24	02.03.2000.a.	
	Kohtla-Nõmme valla üldplaneeringu ülesannetest		
	Üldplaneeringu alustamisest teatamine ajalehes „Põhjarannik”		55
Lisa 3	Alternatiivid haldusterritoriaalse korralduse osas (Siseminis-		
	teerium 1998)		56
Lisa 4	Elektromagnetväljade mõõtmise protokoll nr. 6.2-64/549		57
Lisa 5	Kohtla-Nõmme karjääri mäesuusatrasside tsoneerimine ja		
	eskiislahendus		59

Lisa 6	Jõgede veekvaliteet	60
Lisa 7	Ida-Viru Teedevalitsuse kiri nr. 487 11.05. 2001	70
	Kohtla-Nõmme valla üldplaneeringu koostölastamine	71

EESSÕNA

Töö koostamise aluseks on Kohtla-Nõmme Vallavolikogu otsus valla üldplaneeringu algatamisest ja ülesannetest (lisa 1, 2).

Valla üldplaneeringu ülesanne on kavandada valla territoriaal-majandusliku arengu põhisuunad ja määratleda arengutingimused, määrata detailplaneeringut vajavad alad ja kavandada loodusressursside säilimine ja kasutamine, määrata tehnilise infrastruktuuri rajatiste asukohad, selgitada piirangud maakasutusele arvestades valla territooriumil kujunenud olukorda, kaitstavaid loodusobjekte, kultuurimälestisi, väärtuslikke alasid, looduskooslusi jm.

Arvestades valla sotsiaal-majandusliku arengu kava ja vallavolikogu vastavat otsust nr. 24 02.03.2000.a. on käesoleva valla üldplaneeringu I etapi koostamise põhiülesanneteks:

- territooriumi funktsionaalne tsoneerimine;
- teede ja tänavate asukoha määramine;
- tehnovõrkude, trasside ja tehnorajatiste asukoha määramine;
- detailplaneeringu alade määramine.

Töö graafilisteks väljunditeks on:

joonis 1 - Kohtla-Nõmme valla üldplaneering. Lähteplaan - M 1 : 4 000;

joonis 2 - Kohtla-Nõmme valla üldplaneering. Tsoneerimine - M 1 : 4 000;

joonis 3 - Kohtla-Nõmme valla üldplaneering. Tehnovõrgud - M 1 : 4 000

Kaardialusena on kasutatud geodeetilist alusplaani mõõdus 1:2 000.

Üldplaneeringu temaatiline osa on töödeldud OÜ Maaplaneeringute poolt MapInfo tarkvaraga.

Töö on koostatud tihedas koostöös Kohtla-Nõmme Vallavolikogu ja Vallavalitsuse töötajatega. Töö koostamisele olid kaasatud järgmised asutused ja ametkonnad ning kasutatud järgmisi teabeallikaid:

- Kohtla-Nõmme Vallavalitsus;
- Kohtla-Nõmme Vallavolikogu;
- Ida-Viru Maavalitsuse spetsialistid;
- Eesti Keskkonnaministeeriumi spetsialistid;
- Ida-Virumaa Katastrikeskus;
- Maa-ameti arhiiv;
- Eesti Geoloogiakeskus, Geoloogiafond;
- Kohtla kaevandus;
- Muinsuskaitseinspeksioon;

- Kohtla metskond;
- Kohtla-Nõmme asutuste ja ettevõtete esindajad.

Üldplaneeringu protsess:

- Kohtla-Nõmme Vallavolikogu otsus nr. 20 28.01.2000.a. valla üldplaneeringu algatamisest ja nr. 24 02.03.2000.a. valla üldplaneeringu ülesannetest;
- üldplaneeringu alustamisest teatamine ajalehes "Põhjarannik" 06.04.2000.a.;
- töökoosolekud Kohtla vallas 24.05.2000.a., 19.12. 2000.a., 01. 03. 2001.a.;
- Kohtla Vallavolikogu otsus ..... planeeringu läbivaatamise kohta ja Vallavalitsusele volituste andmine töö kooskõlastamise ja avalikustamise kohta.

Avalikustamise kestvus on 4 nädalat.

Pärast avalikku arutelu toimub üldplaneeringu lõplik vormistamine, arvestades esitatud märkusi ja ettepanekuid.

Üldplaneeringu koostamist juhib ja koordineerib OÜ Maaplaneeringud poolt Lembit Pakosta.

Töögrupp tänab Kohtla-Nõmme Vallavolikogu ja Vallavalitsust ning spetsialiste, kes töö valmimisele kaasa aitasid.

I VALLA ÜLDÜLEVAADE

1. ÜLDANDMED

Kohtla-Nõmme vald paikneb Ida-Viru maakonna keskosas. Piirinaabriteks on Kohtla vald, Kohtla-Järve linna Järve linnaosa ning läänes Maidla vald. Oma praegustes piirides paikneb vald põhiliselt endise Jõhvi kihelkonna endise Kohtla valla territooriumil. Vastavalt oma asendile maakonna keskosas kuulub Kohtla-Nõmme vald Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu Keskregiooni.

Kohtla-Nõmme on Ida-Virumaa väikseim vald: valla suuruseks on 4,7 km².

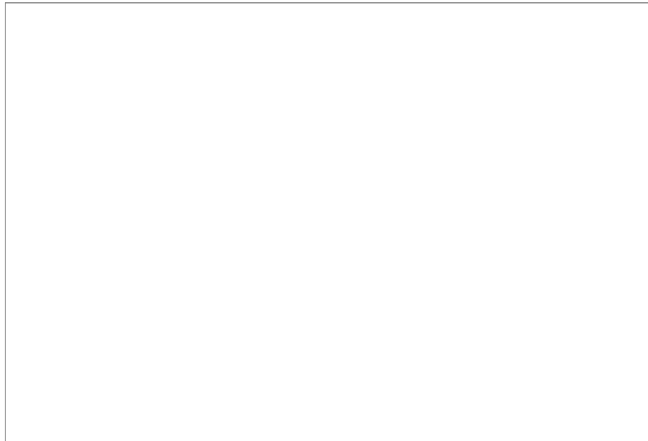
1. jaanuari 2001.a. seisuga elas Kohtla-Nõmmel 1203 inimest (kohalolevad).

Asula territoorium ei ole kompaktne, vaid on ida-läänesuunaliselt väljavenitatud kujuga. Põhiosa elanikest on koondunud asula territooriumi kesk- ja idaossa, asula edelaosa hõlmab Kohtla kaevanduse tootmistsoon, lõunaosa Eesti Ringhäälingu saatekeskuse territoorium.

Piirkonna asustuse areng on toimunud tihedas seoses kogu piirkonna asustuse arenguga. 13. saj. algul oli kogu Kirde-Eesti lavamaa ja Jõhvi kõrgustik, s.o. ka praeguse Kohtla-Nõmme ümbrus juba tihedalt asustatud. „Taani hindamisraamatus” on piirkonna küladest teiste hulgas märgitud Odre (hiljem Kohtla-Vanaküla). Jõhvi kihelkonda mainitakse ürikuis esmakordselt 1354.a.

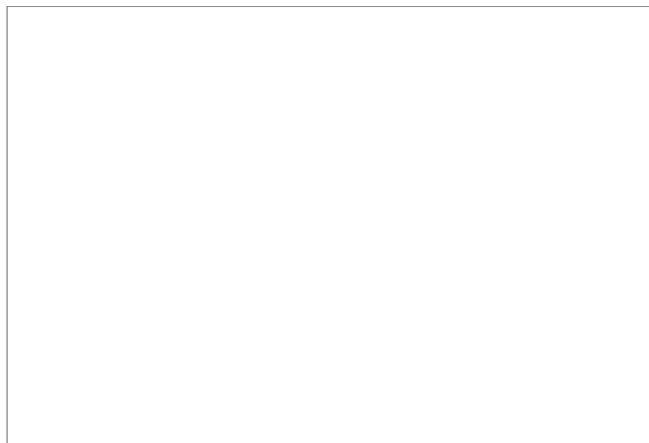

Olulisi muutusi piirkonna asustusse töid sõjad (Liivi sõda, hiljem Põhjasõda). Rootsi võimu ajal jätkus mõisate rajamine - Kohtla mõis. Läbi Kohtla mõisa territooriumi kulgesid paljud tähtsad ühenduste (Jõhvist Lüganusele). Pärast Põhjasõda toimus asustuse areng rahulikumatel tingimustel. Jätkus uute mõisate ja karjamõisate

rajamine. 1870.a. Tallinn - Peterburi raudtee ja Kohtla raudteejaama avamine soodustas tööstuse ja kaubanduse ning ümbruskonna asustuse arengut.

Valla territooriumi arengusse on hiljem tuntavaid muutusi toonud põlevkivitööstuse areng: Kohtlas alustati 1930.a. põlevkivi kaevandamist ja järgnevalt ka töötlemist.

Kolmekümnendate aastate lõpus inglise aktsiaseltsi rajatud kaevandus ja õlitehas pakkusid

tööd ja kiirendasid asula arengut. 1937.aastal tööd alustanud Kohtla kaevandus on tänaseni olnud valla suurim tööandja. Käesolevaks ajaks on põlevkivi kaevandamisega seotud ja sellest mõjutatud (kaevandatud alad) kogu asula lääne- ja lõunaosa ning asulast kagusse jäävad Kohtla karjääri alad (joonis 1, 2).

Vallaplaneering on koostatud alal, mis maakatastri järgi 2001. a. 1. jaanuari seisuga kuulus Kohtla-Nõmmele (joonis 1, 2).

Administratiiv-territoriaalsete piiride suuremaid muudatusi ei ole viimastel aastatel toimunud. Valla piiride muutmine peaks toimuma arvestades elanike soove, teisi ümbruskonna elujõulisi keskusi, kujunenud olevaid ja ajaloolisi sidemeid ning ühendusteid.

Kaalutlusi võimalikuks haldusjaotuse muutmiseks esitab lisa 3. Vastavalt „Eesti haldusjaotuse korralduses” (Siseministeerium, Tallinn 1998) analüüsitud haldusterritoriaalsete muutuste võimalikele alternatiividele on kaalutletud ühinemist Jõhvi ja Kohtla vallaga, ühinemist Kohtla-Järve linnaga, aga ka null-varianti, s.o. valla eksisteerima jäämist praegusel kujul. Kõik loetletud variandid on hinnatud ebaotstarbekateks. Ka Kohtla-Nõmme valla arengukavas aastateks 1999-2003 on analüüsitud nii eespool nimetatud kui ka täiendavaid variante ning nende eeliseid ja puudusi. Ühest vastust tõstatatud küsimusele ei ole leitud kummaski töös. Arengukavas leitakse, et muudatust ei saa teostada suvalise otsuse langetamisel väljastpoolt, vaid selle otsuse peavad tegema inimesed, keda see kõige enam puudutab, s.o. Kohtla-Nõmme elanikud.

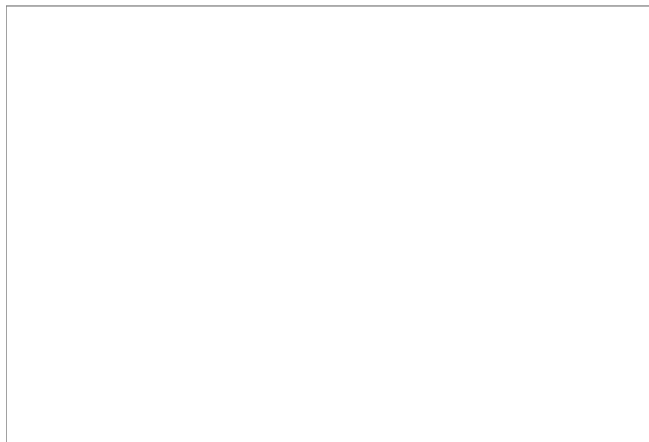
Eespooltoodud valla ajaloolist arengut ja asustuse ning vallaelu järjepidevust jälgides ja taotledes peaks Kohtla-Nõmme vald kui struktuuriüksus säilima.

Maastikuliselt liigestuselt kuulub Kohtla-Nõmme territoorium Põhja-Eesti lavamaa koosseisu. Enamasti katab aluspõhja 0,5-2 m paksune, kohati ka paksem moreenikiht. Põhja-Eesti lavamaa ulatub keskmiselt 30 - 50 m kõrgusele üle merepinna. Maastikus domineerivad moreentasandikud ning lamedad keskmiselt 10 - 15 m suhtelise kõrgusega moreenkattedega kõrgendikud. Lavamaa madalamad piirkonnad on kaetud jääpaisjärvede setete (liivade) või turbaga.

Kohtla-Nõmme territoorium jääb põlevkivi levikualale. See on piirkond, mille looduslik ilme on viimase poole sajandi jooksul kõige enam mõjustatud põlevkivitööstuse arengust. Kukrusel, Kohtla-Järvel ja Kohtlas algas põlevkivi kaevandamine kõige varem - tänapäevaks on põlevkivivarud siin ammendatud. Asulas ja selle lähemas ümbruses on järele jäänud rikutud maastik, põlevkivikaevandamise tulemusel rikutud pinnas - esineb maapinna langatusi, rikutud on põhja- ja pinnaveereiim. Kohtla kaevandus alustas tööd 1937.a. Sellest ajast alates kuni kuuekümnendate aastate alguseni toimus ka kaevandamine Kohtla-Nõmme territooriumil - esialgu

kaevandatud ala põhjapoolisel osal pealmaakaevandamisega, hiljem allmaakaevandamisel (joonis 2).

Asula territooriumile Kohtla kaevanduse tootmisalale on kuhjatud aheraine terrikoonid, mis saastavad ümbruskonna põhjavett, õhku ja pinnast. Mäetöödest mõjustatud aladel on majandustegevus võimalik teatud piirangutega. Kuna kaevandamine toimus siin

põhiliselt ruumtervikkaevandamisega (käsilaavad, käsiplokid), võib tänapäevaks lugeda territooriumi stabiliseerunuks (ei ole karta olulisi täiendavaid deformatsioone).

Endise kaevanduspiirkonna kohale jäänud Kohtla-Nõmme on tänaseks juba suure osa oma esialgsest funktsioonist kaevandusasulana kaotanud. Kohtla kaevandus on suletud. Asula territooriumil toimub põlevkivi esmane töötlemine, kaevandamine toimub praegu vahetult Kohtla-Nõmme piiri taha Kohtla valla territooriumile jäävas karjääris asulast kagus. Eesti Põlevkivi poolt on esitatud taotlus põlevkivikarjääri laiendamiseks maa-alale Kohtla-Nõmmest kagus Kohtla (endise Kohtla-Vanaküla) küla territooriumil (joonis 1 - ümbruse skeem), kuhu rekultiveerimisplaanide kohaselt pärast põlevkivi kaevandamist rajatakse kas uus põllumajandusmaa või metsa-alade ja veekogudega puhke- ja spordimaastik (Richards - vt. Kasutatud materjalid).

Kohtla kaevevälja põlevkivi kuulub üleriigilise tähtsusega maavarade hulka - maardla registrikaart nr. 32 (RTL 1996, 31, 213). Joonisele 2 (M 1 : 4 000) on kantud Eesti põlevkivimaardla Kohtla kaevevälja kaevandatud alade piirid Eesti Põlevkivi andmetel.

Kohtla-Nõmme territooriumi veestab Kohtla jõgi. Probleemiks on saanud jõe veevaesus (toitub kaevandusvetest) ja reostatatus.

Oluline koht valla looduslike ressursside seas on põhjaveel, mis vastavalt Veeseaduse § 5 p.1. kuulub riigi omandisse.

Kohtla- Nõmmel asub Kohtla metskond. Riigimetsamaadest jääb asula territooriumile metskonna kontorist põhja ja kirdesse jääv ala. Riigimetsamaad ümbritsevad asulat läänest ja lõunast.

2. RAHVASTIK. TÖÖHÕIVE

01.01.2001.a. seisuga oli Kohtla-Nõmmel 1317 elanikku.

Elanike arvu muutumise dünaamikat on võimalik jälgida viimase aastakümne jooksul, kuna selle ajavahemiku kohta saadavad statistilised andmed on omavahel võrreldavad.

1989.a. elas rahvaloenduse andmeil Kohtla -Nõmmel 1668 in.;

1994.a. elas Kohtla-Nõmmel 1607 in.;

1996.a. 1490 in.;

1999.a. 1468 in.;

2001.a. 1317 in.

Seega on elanike arv selle ajavahemiku jooksul vähenenud ca 1,3 korda.

Kohtla-Nõmme on olnud monofunktsionaalne asula, kus ca 60% töötajatest töötas Kohtla kaevanduses. Üldse oli Eesti Põlevkiviga seotud ca 80% rakendatuist.

Suuremaid muutusi põhjustasid majandusstruktuuri ja sotsiaalsed muutused, põhiliselt muutused põlevkivi kaevandamise mahtudes ja ressursside lõppemises

Kohtla kaevanduse alal ning

Kohtla kaevanduse sulgemine.

Muutused majanduselus põhjus-

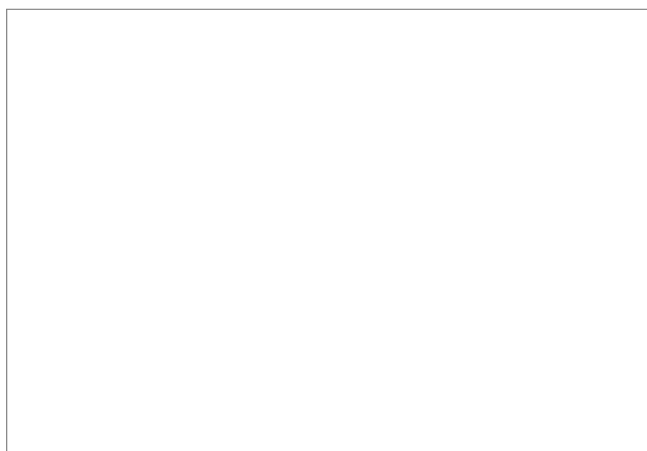
tasid olulisi muutusi tööhõives

ja asula ilmes: elanikud

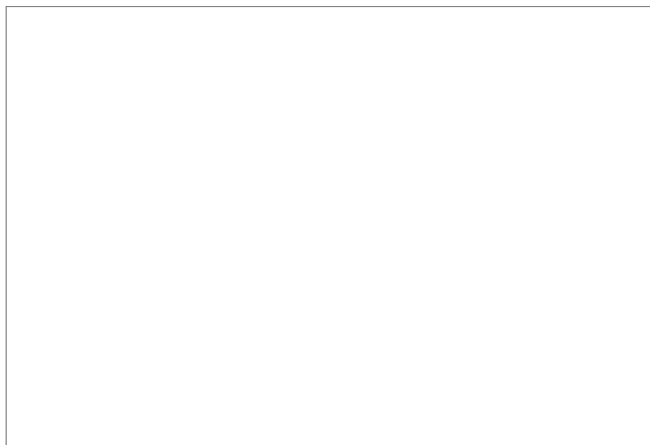
lahkusid, tühjaks jäänud

eluhooned lagunesid (vt. joonis

2 - vare).

Iga aastaga halveneb ka rahvastiku demograafiline struktuur, suureneb vanema-
ealiste osatähtsus, kuna sobiva töökoha ja paremate vaba aja veetmise võimaluste
otsingul nooremaealised lahkuvad Kohtla-Nõmmelt. Pärast kaevanduse sulgemist on

Kohtla-Nõmmele jäänud ainult
väikese töökohtade arvuga
asutused - Kohtla metskond,
Kohtla raudteejaam, Ring-
häälingu saatekeskus, endises
lasteaia hoones 2000.a asutatud
lastekodu ning haldus- ja
teenindusasutused.

3. TEENINDUS. PUHKE- JA TURISMIMAJANDUS. KODANIKUKAITSE

Kohtla-Nõmme paiknemine Kohtla-Järve linna ning linnaosade mõjutsoonis on
avaldanud otsest mõju valla teenindusasutuste võrgu kujunemisele.

Naaberhaldusüksuste teenindusasutuste osa elanike teenindamisel on suur nii hariduse,
tervishoiu, kaubanduse, kultuurilise ja olmeteeninduse kui ka kodanikukaitse osas, s.t.
rahuldatakse nii elanike igapäevase kui episoodilise teenindamise vajadusi. Kohtla-
Nõmme territoorium ja selle lähem ümbrus pakub elanikele võimalusi vaba aja
veetmiseks - puhkevõimalusi looduslikult kaunis keskkonnas metsades ja jõgede ääres
või aiandusühistutes ning spordi- ja puhkekompleksides (joonis 1 - ümbruse skeem,
joonis 2).

Valla teenindusasutustesest annab ülevaate järgnev tabel.

Olevad ja perspektiivselt vajalikud teenindusasutused:

lastepäevakodu	-	lastepäevakodu „Liblikas” (paigutatud koolimaja hoonesse)
kool	-	Kohtla-Nõmme Põhikool keskkool Kohtla-Järve linnas Kohtla-Järve linna huvi- ja spordikoolid
tervishoiuasutus	-	perearstikeskus (paigutatakse olemasse koolimaja hoonesse); kasut. Kohtla-Järve linnas

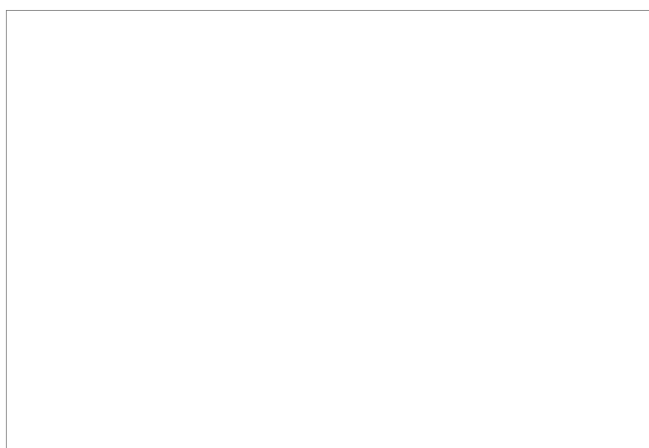
apteek	-	Kohtla-Nõmme (paigutatakse olemasolevasse koolimaja hoonesse; eraettevõtte)
hooldekodu	-	kasut. Aa, Jõhvi hooldekodu; lastekodu end. lasteaia hoones (20 k., persp. 40 k.)
kauplus	-	Kohtla-Nõmme OÜ Männi kauplus, OÜ Nõmme-Olmi kauplus ja baar, AS EDI Kaubandus toiduainete kiosk kasut. ka kauplusi Kohtla-Järve linnas, Jõhvi linnas
toitlustusasutus	-	OÜ Nõmme-Olmi baar, kasut. ka Kohtla-Järve linnas
raamatukogu	-	Kohtla-Nõmme (alevi ja kooli raamatukogu)
kultuuriasutus	-	Kohtla-Nõmme Rahvamaja, kasut. ka Kohtla-Järve linnas
muuseum	-	Ida-Viru põlevkivimuuseum (persp.), ettepanek luua Kohtla kaevanduse ja kaevanduse hoonete ja maa-aluste vanade kaevandusalade baasil
postiasutus, side	-	Kohtla-Nõmme sidejaoskond kasut. ka Kohtla-Järve linnas automaattelefonikeskjaam Kohtla-Nõmmel (300 numbrit)
pank	-	Kohtla-Nõmme (persp.) kasut. Kohtla-Järve linnas
päästeteenistus	-	tuletõrje tuleb Kohtla-Järvelt (Ida-Virumaa Päästeteenistuse Kohtla-Järve Tuletõrje Malev)
politsei	-	teenindab Kohtla-Järve Politseijaoskond; Kaitseliit - Kohtla-Nõmme Kaitseliidu rühm
olmeteenindus		OÜ Kohtla-Nõmme olmemajandus
saun		Kohtla-Nõmme
spordirajatis	-	Kohtla-Nõmme alevi ja kooli staadion, suusarajad, sõerada, motorada
autoteenindus	-	kasut. Kohtla-Järve linnas
bensiinijaam	-	Kohtla-Nõmme (persp.) kasut. Kohtla-Järve linnas (Käva)
turismi-spordikeskused: (turismiinfo, hotell, majutusasutus, toitlustamine jne.)	-	Kohtla-Nõmme (olev - laiendatav murdmaa-suusatamiskompleks, sõerada, kelgumägi; projekteeritav mäesuusakeskus)
aiandusühistud	-	AÜ Nõmme-Kanarbik, AÜ Kajakas

Valla teenindusasutuste võrk vajab täiendamist. Nii tööalane pendelmigratsioon kui ka Kohtla-Järve linna ja tema erinevate linnaosade tähtsus tootmis-, teenindus- ja hariduskeskustena säiluvad tõenäoliselt ka edaspidi.

Korrastamist vajab telefoniside. Kodanikukaitse (politsei, kiirabi, päästeteenistus) tagamise üheks põhifaktoriks valla tingimustes on ulatusliku ja töökindla sidesüsteemi olemasolu.

Täiendamist vajab teede- ja tänavate võrk (vt. p. 4.1, joonis 2; 3). Bussiühendus Kohtla-Järvega on regulaarne ja vastab praegu elanike vajadustele.

Valla külaliste ja turistide teenindamiseks-majutamiseks on vaja teeninduskeskusi-majutuskohti. Selleks otstarbeks on kavandatud turistide-sportlaste teenindamiseks planeeritud teeninduskeskus, kusjuures teenindava kompleksi kujundamisel on silmas peetud

alevi ja sellega otseselt seotud lähiümbruse erinevaid ressursse, juba rajatud spordi- ja puhkekomplekse ning erinevate turistide-sportlaste huve ja vajadusi. Tegevust ja teenusi nii kohalikele elanikele kui turistidele (põhiliselt spordi- ja kultuuriüritused, looduse tutvustamine, koolitus, toitlustamine ja majutusvõimalus jm.) saab enam

pakkuda olevates (suusarajad, söerada, kelgumägi jm.), endisse

karjääri ja tuhamägedele projekteerimisel olevas puhketurismi-sportikeskuses ja loodavas park-kaevandusmuuseumi kompleksis (vt. teenindus-

asutuste tabel, ptk. III - Territooriumi planeerimine, joonis 1,2,3). Naaberlinnade elanikele pakuvad puhkamisvõimalusi ka asula territooriumil olevad aiandusühistud.

4. TEHNILINE INFRASTRUKTUUR

4.1. TRANSPORDIÜHENDUSED

RIIGIMAANTEED. TÄNAVAD. ERATEED

Kohtla-Nõmme läbivad riigimaanteed on kantud joonisele 1 seisuga 02.03.2001.a. Vastavalt kinnitatud riigimaanteede nimekirjale teeliikide ja klasside jaotumise järgi ei ole Kohtla-Nõmme olevad riigimaanteed heas seisus - ei vasta V klassi riigimaanteede tehnilistele nõuetele:

- nr. 13115 - Kohtla - Kohtla-Nõmme (pikkus 3,346 km, sellest alevis 2,454 km);
- nr. 13116 - Vanaküla - Kohtla jaam (pikkus 2,0 km, sellest alevis 0,590 km).

Tallinna suunal liikumiseks on ainus võimalus sõita läbi Kohtla-Järve linna. Et anda Kohtla-Nõmmele parem ühendus Tallinn-Narva maanteele, oli Ida-Viru maakonnaplaneeringus ette nähtud Tallinn-Narva maantee ühendustee lõpuni ehitamine lõigul Aa - Kohtla-Nõmme koos eri tasapindades ristmikuga ristumisel Tallinn-Narva raudteega. Käesolevas töös on nimetatud tee trass esitatud kahe variandina: kuna projekti järgi oli kavas ehitada ka kallis raudteeviadukt (I variant), on otstarbekam Roodu küla piires suunata tee olevale raudtee ülesõidukohale (II

variant). Nimetatud perspektiivsed maanteed ei ole Maanteeameti prioriteetsete maanteede hulgas ning nende väljaehitamise aeg täpsustamata (lisa 7).

Turistide tarbeks ja paremate ühendusvõimaluste loomiseks Püssi ja Kiviõliga vajab heakorrastamist praegune Aidu karjääri ja Kohtla-Nõmme ühendav tee, mis kujuneb perspektiivseks turismitrassiks.

Täiendamist vajab tänavavõrk, mis ehitatakse välja vastavalt uute ehitusmaade kasutuselevõtuga.

Riigimaanteede alune ja neid teenindav maa on Ida-Viru maakonnas määratletud vastavalt teede- ja sideministri käskkirjale nr. 235 26.11.1999.a. - Kohtla-Nõmme vallas 5,4 ha.

RAUDTEE

Kohtla-Nõmme läbib Eesti Raudtee AS Tallinn-Narva raudtee (rahvusvaheline transpordikoridor A 101). Asulas on Kohtla raudteejaam (raudteejaam laadimispunktiga).

Lääne-Euroopa ja Venemaa vahelise transiidi elavnemisega on perspektiivselt ette nähtud teise raudtee rööpmepaari ehitamine Tapalt - Narvani. Ehitus toimub oleva raudtee maaeralduse piires. Vabariigi-sisene reisirongiliiklus on käesolevaks ajaks peatatud. Kaubavedude mahu suurenemisega ja vastavalt euronõuetele on vajalik pikendada Kohtla jaama teid ida suunas.

4.2. ELEKTRIVARUSTUS

Kohtla-Nõmme tarbijaid varustab elektrienergiaga 35/6 kV alajaam. Asulasised kõrgepingeliinid on enamuses kaabelliinid. Kaabelliinid ja alajaamad on plaanile kantud Eesti Energia Jaotusvõrkude andmetel.

Valla territooriumil on järgmised 35 kV liinid:

- L-6 Käva - Aidu;
- L-6a haruühendus Kohtla-Nõmmele;
- L-3 Aidu - Kohtla-Nõmme.

4.3. SIDE

Alevi territooriumil on telefonikeskjaam (300 numbriga) koolimaja hoones.

Olevad sidekaablid on joonisele kantud AS Eesti Telefoni kaabliteenistuse Virumaa kaablijaoskonna informatsiooni alusel. Olevad analoogtelefoni keskjaamad kuuluvad järkjärgulisele väljavahetamisele digitaaljaamadega vastavalt Eesti Telefoni arenguplaanile.

Valla territooriumil on mobiiltelefoni tugimast. Asula on stabiilse mobiilsidega kaetud:

Radiolinja - side kvaliteet väga hea;

EMT - hea;

Q GSM - rahuldav.

4.4. VEEVARUSTUS

A. PÕHJAVESI

Alevi veevarustus on lahendatud puurkaevude baasil. Joonistele 2 ja 3 on kantud Eesti Geoloogiakeskuses arvel olevad valla tarbepuurkaevud :

Jrk. nr joonisel 2,3	Passi nr.	Kaevu katastri nr.	Sügavu s m	Puurim i-se aasta	Valdaja	Märkused
1.	A-162-B	2247	265	1962	puudub	konserveeritud
2.	2/2172	2249	255	1966	AS Viru Kommunaalteenused	
3.	5196	2250	70	1982	Ringhäälingu saatekeskuse AS	ei oma tähtsust ühisveevärgi seisukohalt
4.	3114	2255	64.5	1971	Kohtla metsk.	ei oma tähtsust ühisveevärgi seisukohalt
5.	A-383/M	2248	263	1959	End. Kohtla kaevandus	
6.	K-47/95		249.5	1995	OÜ Kohtla-Nõmme elamumajandus	
	1	2220	250	1948	Kohtla rdt.jaam	konserveeritud
	A-273-M	2246	270	1957	Kreuksi tn. 9	konserveeritud

Joogiveena kasutatakse vallas ordoviitsiumi (2 kaevu) ja kambrium-vendi veehorisondi vett. Kambrium-vendi veehorisondist on alevile kinnitatud põhjaveevarud aastani 2020 - 600 m³/d. Alevi orienteeruv veevajadus on 300 m³/d. Ordoviitsiumi veehorisondi kaevud on põlevkivi kaevandamise mõju all ja ei ole ühisveevärgi seisukohalt arvestatavad. 2000.a. veekasutuse aruande alusel moodustas põhjaveevõtt kambrium-vendi veeallikatest 55 tuh. m³/a.

Ettepanek on kambrium-vendi veehorisondi kaevud ühendada ühtsesse süsteemi ja metskonna ning Ringhäälingu saatekeskuse puurkaevud konserveerida.

Puurkaevude ühendamisel tuleks torustikule paigaldada tuletõrjehüdrandid, et oleks tagatud tuletõrjevee olemasolu. Praegu hoitakse tulekustutamiseks vajalikku vett veemahutites, võetakse jõest ja hüdrantidest (joonis 2, 3).

B. PINNAVESI

KOHTLA-NÕMME VEEKOGUD

Veekogu kood ja nimi	Pikkus km/ Valgala suurus km ²	Kalda ulatus m	Ehitus- keelu- vöönd m	Veekait- sevöönd m
* - avalikult kasutatav veekogu				

JÕED, OJAD, PEAKRAAVID

10707 Kohtla jõgi *	29 / 189	200	50	10
10709 Kohtla-Järve pkr.*	5 / 27	200	50	10

4.5. KANALISATSIOON JA HEITVETE PUHASTAMINE

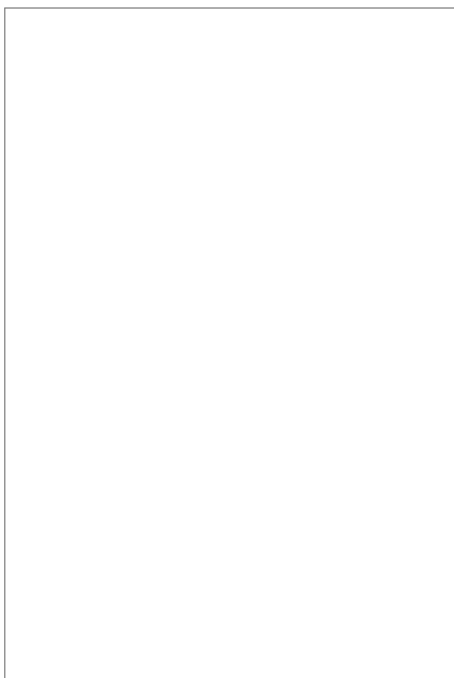
Enamus Kohtla-Nõmme territooriumist on haaratud ühiskanalisatsiooniga. Kohtla-Nõmme olme- ja tööstusettevõtete reovesi on kanaliseeritud tsentraalsete kanalisatsioonisüsteemide kaudu Kohtla-Järve linna kanalisatsioonisüsteemi - Kohtla-Järve puhastusseadmetele ja sealt süvaveelasu kaudu Soome lahte. Kohtla-Nõmme kanalisatsiooni ülepumplasse tulevad kokku heitveed Kohtla kaevandusest (ülepumpamisega), Sompast (ülepumpamisega) ja Kohtla-Nõmme territooriumilt (isevooliselt).

Valla territooriumile jääb regiooni kanalisatsioonitorustik - Kohtla-Nõmme - Kohtla-Järve (joonis 2, 3).

4.6. TELEKOMMUNIKATSIOONID

Alevi territooriumil paikneb Eesti Ringhäälingu Saatekeskuse AS saatja koos mastiga

(masti kõrgus ca 250 m). Olevad kesklainesaatjate antennid on vaja demonteerida, kuna kesklainesaateid Eestis enam ei edastata. Praegu edastatakse

Kohtla-Nõmmelt ETV, TV 1, TV-3 ja Kanal 2 teleprogramme, Vikerraadio, Raadio-4, Klassikaraadio, Raadio-2, Sky raadio programme ning osutatakse peileri ja mobiiltelefoni teenust.

Tervisekaitseinspektsiooni Füüsika Kesklabori mõõtmisandmete alusel (lisa 4) ei ületa elektromagnetvälja parameetrid lubatavat taset.

5. KESKKONNA SEISUND JA KAITSE

Valla keskkonnakaitse probleemid tulenevad tema asendist, looduse omapärast, loodusressursside kasutamise intensiivsusest, puhastite ja jäätmemajanduse olukorrast, aga ka valla territooriumil ja naaberhaldusüksustes asuvatest suure saastekoormusega ettevõtetest tulevast saastest ja reostusest.

Keskkonnamuutuste selgitamine ja tekkinud probleemide lahendamine nõuaks pidevaid uurimistöid ja vaatlusi, mida aga valla territooriumil (ei regionaalsel ega kohalikul tasandil) süsteemselt ei tehta. Territooriumi keskkonnaseisundi üle saab otsustada ainult üksikute pisteliste uuringute või naaberterritooriumidel läbiviidud uuringute alusel.

Virumaa Keskkonnauuringute Labor jälgib pidevalt atmosfääriõhu seisundit viies suuremas Ida-Virumaa linnas, s.h. ka valla naaberterritooriumil Kohtla-Järve Järve linnaosas (kontrollitakse kokku 9 saasteaine kontsentratsiooni välisõhus). Vääveldioksiüüdi saaste on pärast teatud langust (1992-94.a.) alates 1994. aastast näidanud uuesti järjekindlat kasvutendentsi. Tervikuna suurenes vääveldioksiidi foon 1994 - 1996.a. 1,6 korda, lämmastikoksiidi ja ammoniaagi sisaldus õhus on isegi veidi vähenenud, väävelvesiniku foon aga suurenes 1,3 korda, fenooli foon - 1,6 korda (kuigi fenooli lubatud piirnormi ei ületatud). Järve linnaosa õhus suurenes kuu keskmine vääveldioksiidi sisaldus 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -lt (1994-95. a.) 16 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -ni (1996.a.), kusjuures ühekordseks maksimaalseks kontsentratsiooniks mõõdeti 394 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (22.04.1996.a.). 1996.a. registreeriti väävelvesiniku ülenormatiivseid näite 78 korral, neist Järve linnaosas 26 korral. Eesti Ökoloogiainstituudi Kohtla-Järve osakonna andmetel ei vastanud 2000.a. Järve linnaosa õhk kvaliteedinormidele 4 kuu jooksul. Kohtla-Nõmme valla seisukohalt on oluline mitte ainult mõõta tõenäoliselt valla territooriumile saastet emiteerivate ettevõtete saasteainete koguseid, vaid teada nende leviku(hajumis)tsooni. Vastavaid mõõtmisi ja arvutusi aga regulaarselt ei tehta.

Ka pinnase ja põhjavee reostatus on suures osas seotud naaberhaldusüksuste territooriumil toimuva põlevkivi tootmise ja töötlemise, keemiatööstuse ja elektrienergia tootmisega. Valla territooriumil ja vahetult valla piiri taga asuvad Kohtla-Järve põlevkivi töötlevate ettevõtete jäätmehoiulad (settebasseinid, tuhamäed), mis võivad reostada pinnast ja põhjavett. Nende ja valla territooriumil paiknevate aherainepuistangute võimalikust reostavast mõjust Kohtla-Nõmme keskkonnale võib otsustada vaid analoogseid uurimusi kasutades, kuna otsesed uurimised puuduvad.

1996.a. uuriti orgaaniliste ühendite sisaldust Kirde-Eesti tööstuspiirkonna põhjavees. Vaatluspiirkonnaks võeti AS Kiviter tuhamäe ümbrus Kohtla-Nõmme ja Kohtla-Järve vahel Lüganuse ja Kohtla valla piiril. Võeti 40 veeproovi 12 puurkaevust. Leiti, et ülemise veehorisondi põhjavesi on reostunud 200...300 m kauguseni tuhamägedest,

alumises veehorisondis esineb reostusilminguid, kuid see vastab reeglina joogiveestandardi nõuetele. Reostuskomponentide sisaldus suurenes märgatavalt aasta teisel poolel, mis oli ilmselt tingitud madalast põhjaveeseisust.

Jõgede vee kvaliteedi riiklikku seiret tehakse Eestis 58-s veelävendis. Naftasüivesinike ja fenoolidega tugevasti reostunud on Eestis kaks jõge - Purtse ja Kohtla (lisa 6). Kui Põhja-Eesti jõgedes ei ületa fenoolide sisaldus 2 µg/l, siis 1997.a. kõikus see Kohtla jões - 13 - 26 000 µg/l. Naftasüivesinike kontsentratsioon Soome lahte suubuvate jõgede suudmetes ei ületa enamikel juhtudel 20 - 30 µg/l, Purtse jõe suudmes kõikus see piirides 26 - 860 µg/l (Kohtla jõe suudmes 15 - 4250 µg/l). Lisas 6 on loetletud ka Kohtla jõe valgala punkt-reostusallikad (ettevõtted), näidatud nende poolt jõgedesse suunatud reovee hulk ja reostuskoormus. Samas sisalduvad ka andmed Purtse jõe ja tema lisajõe Kohtla ning Pühajõe vee bioloogilise kvaliteedi kohta 1997.a. kogutud proovide alusel. Reoainete sattumine jõkke on suures osas määratletud põlevkivitööstuse heitmetega. Probleemiks on saanud Kohtla jõe veevaesus - jõgi säilib tänu kunstlikule toitele kaevandusvetest. Kaevanduste sulgemise järel tekkiva keskkonnamõju hindamiseks Kohtla jõe (koos Purtse jõega) ja nende valgale on vaja algselt keskkonnamõju hindamise projekt, kuna jõgede veevaesuse (kuivamise) tagajärjel toimuvaid keskkonna muutusi on ilma vastavate uuringuteta raske hinnata.

Enamus valla keskkonnaprobleemidest on seotud põlevkivi kaevandamise ja töötlemisega. Kaevandatud alad moodustavad kokku ca 84 ha (s. h. allmaakaevanduste ala 48 ha, pealmaakaevandatud ala 36 ha), s.o. ca 18% kogu asula territooriumist. Mõjutused on erineva iseloomuga, sõltuvalt kasutatavast kaevandamisviisist ja maastiku iseloomust.

Mäetöödest mõjustatud alad. Varinguohtlikke alasid Kohtla-Nõmme territooriumil ei ole, kuna allmaatööde alad on aastate jooksul stabiliseerunud. Sellel alal on võimalik majandada kõlvikuid, kartmata täiendavaid deformatsioone (ruumtervik-kaevandamisega kaevandatud alasid (käsikambrid) võib lugeda kõige stabiilsemateks).

Tänapäevaks on põlevkivi kaevandamisega seotud probleemid kandunud vallast välja. Kohtla kaevandus on suletud, ammendatakse praeguse Kohtla põlevkivikarjääri varud. Karjääri maa-alast idas Kohtla küla (endise Kohtla-Vanaküla) territooriumile on Eesti Põlevkivi esitanud taotluse uue pealmaakaevanduse rajamiseks (ümbruse skeem - joonis 1). Eesti Põlevkivi projekteerimisbüroos

koostatakse karjääri projekti. Karjääri rajamise korral kujuneb see järgmiseks probleemalaks - piirkonnaks, kus tekivad probleemid elanike joogiveega varustamisel. Enne karjäärile kaevandamisloa väljastamist nõuavad valla elanikud Eesti Põlevkivilt garantiid majapidamiste joogiveega varustamise tagamiseks ja hilisemat maade taastamist vastavalt 1996.a. koostatud Kaevandamise ja taastamise arengukavale (Richards - vt. Kasutatud materjalid).

Vajalik on läbi viia piirkonna keskkonnamõjude hindamine, et selgitada tootmisettevõtete saastest tingitud õhu saastatus ja veekogude sanitaarne seisund, põhjavee tase ja kvaliteet, pinnase ja pinnavete saastatus jm. ning vajaduse korral välja töötada vastavate keskkonna seisundit parandavate abinõude plaan. Hindamise tulemusel välja valitud variantidest tuleks lugeda vastuvõetavaks need, mis on vastuvõetavad loodusele ja elanikkonnale. Lähtuda tuleb sellest, et põlevkivi tootmisel uues avatavas karjääris võetakse kasutusele parim võimalik (keskkonnahoidlik) tehnoloogia. Üheks tähtsamatest faktoritest on sotsiaalelu puudutavad küsimused, mis peavad elanikkonnale tagasi andma kindlustunde ja kaotama Ida-Virumaa halva maine kohta levinud arvamuse.

Majandustegevuses ja eriti maakasutusel on vaja järgida loodusressursside ratsionaalse kasutamise ja kaitse põhimõtteid. Objektid, mis esitavad maaomanikule või -kasutajale piiranguid, nende piirangute määrad ja ülevaate seadustest, määrustest või eeskirjadest, millega need on kehtestatud, on toodud joonistel 1, 2 ja 3 ning seletuskirja II peatükis.

Asula keskkonnaseisundi stabiliseerimiseks ja kaitsmiseks oleks vaja asula metsasust suurendada (põlevkivi kaevandatud alal - ehituste paigutamiseks mittesobivatel allmaakaevandamise aladel ja ammendatud karjäärides) ja olevad haljasalad heakorrastada.

Asula arengu põhilisteks arengusuundadeks peaks kujunema prestiiikas elurajoon ja puhkemajandus ning turism. Seetõttu on vaja tähelepanu pöörata ühenduste parandamisele. Esmajärjekorras ühenduse loomine Tallinn - Narva maanteega, katte parandamist vajavad (tolmuvaba katet) lõunapiiril olevad riigimaanteed nr. 13115 ja 13116 (märgitud ka Ida-Viru maakonnaplaneeringus). Praegu Kohtla-Nõmme ja Aidu karjääri ühendav karjäärirtee, mis ühendab loodavaid Aidu karjääri ja Kohtla valla ning Kohtla-Nõmme turismiobjekte, tuleb heakorrastada ja lülitada turiste

teenindavate teede hulka - ettepanek ühendusteeks Kohtla-Nõmme ja Püssi ning Kiviõli vahel.

Probleemiks on valla territooriumil saanud jäätmete (nii tööstus-, olme- kui ohtlike jäätmete) teke ja ladustamine.

Olmejäätmed kogutakse ja veetakse Kotinuka prügilasse, mis asub Jõhvi valla territooriumil. Perspektiivselt on Ida-Viru maakonna jäätmemajanduse kava kohaselt maakonna lääneosa olmeprügi ladustamine ette nähtud praegu Kohtla valla territooriumil Kukruse külas ehitatavasse Uikala prügilasse.

Tööstusjäätmetest on Kohtla-Nõmmele ladustatud põlevkivi aherainet. Eesti Jäätmeklassifikaatori järgi kuuluvad põlevkivi kaevandamise jäätmed inertsete hulka ning ladustamisel puistangutesse otsest ohtu ümbritsevale keskkonnale ei kujuta.

Ohtlike jäätmete kogumine lahendatakse maakonnas ja vallas mobiilsete kogumispunktide baasil, mis töötavad sobiva liikumisgraafiku alusel. Uus ohtlike jäätmete regionaalne kogumis- ja käitluskeskus, ümberlaadimisjaam ja lõppladustuspaik on Vaivara valla territooriumil Auvere külas (valmis aastal 2000).

Kalmistut vallas ei ole. Matmine toimub Jõhvi, Lüganuse, Raudi kalmistule. Kasutatakse Ida-Virumaa krematooriumi Jõhvis).

II PIIRANGUD MAAKASUTUSELE

JÄRGNEVAS ON TOODUD VÄLJAVÕTTEID SEADUSTEST, MÄÄRUSTEST JA JUHENDITEST, MIS SEAVAD KITSENDUSI KOHTLA-NÕMME VALLA TERRITOORIUMI PLANEERIMISEL JA KASUTAMISEL. (seisuga 04.2001) TÖÖ RAKENDAMISEL JÄRGIDA MUUDATUSI SEADUSTES

1. KAITSTAVAD LOODUSOBJEKTID

Alus:Kaitstavate loodusobjektide seadus 19.02.1998 (RT I 1998, 36/37, 555 terviktekst)

Asjaõigusseadus 17.02.1999 (RT I 1999, 44, 509 - terviktekst)

Ranna ja kalda kaitse seadus 22.05.1995 (RT I 1995, 31, 382)

Looduskaitseregistri asutamise põhimäärus 29.04.1996 (RTL 1996, 32, 635)

Väljavõtteid Kaitstavate loodusobjektide seadusest

§1. Kaitstavate loodusobjektide seadus kehtestab erilist kaitset vajavate loodusobjektide kaitse alla võtmise korra ja kaitse olemuse ning sätestab maaomanike ja -valdajate ning teiste isikute õigused ja kohustused kaitstavate loodusobjektide suhtes.

§2(1) Kaitstavad loodusobjektid on:

- kaitsealad;
- kaitstavad looduse üksikobjektid;
- kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid.

Kohtla-Nõmmel on kaitstav looduse üksikobjekt - Kohtla-Nõmme tamm ja kaitsealuste liikide kasvuala (III kategooria kaitsealune liik; kasvuala piiritlemata).

Teave looduskaitse alla võetud objektide kohta sisaldub koostamisel olevas looduskaitseobjektide registris.

Riigi omandisse jäetakse riikliku kaitse all olev ja riikliku kaitse all olevate objektide juurde kuuluv maa, kui kehtestatud kaitsereežiim teeb võimatuks maa kasutamise teise isiku poolt.

Kaitstavad loodusobjektid on kantud joonisele 2 Ida-Virumaa Keskkonnateenistuse andmetel vastavalt koostatavale looduskaitseregistrile. Lisaks riikliku kaitse alla

kuuluvatele objektidele on kaardile kantud huviväärsustena ka kohalikku huvi pakkuvad objektid.

1.1. KAITSTAV LOODUSE ÜKSIKOBJEKT

§2(3) Kaitstav looduse üksikobjekt on kaitse alla võetud teadusliku, ajaloolis-kultuurilise või esteetilise väärtusega elus- või eluta looduse objekt, nagu puu, rändrahn, juga, pank, astang, paljand ja karst või nende rühm.

Kitsenduste ulatus:

Väljavõtted „Kaitstavate loodusobjektide seadusest”:

§5...(5) Kaitstaval looduse üksikobjektidel käesoleva seaduse § 19 alusel rakendatavate kitsenduste ja kohustuste ulatus kehtestatakse kaitse-eeskirja kujul Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud korras.

(6) Loodusobjekti kaitse alla võtmise otsusega määratakse kaitse eesmärk.

§ 19. Kaitstava looduse üksikobjekti kaitse

- (1) Üksikobjekti mistahes kahjustamine on keelatud.
- (2) Üksikobjekti seisundit või ilmet mõjutava töö teostamine on lubatud üksikobjekti valitseja nõusolekul.
- (3) Kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, on kinnisasja omanik kohustatud hoolt kandma üksikobjekti seisundi ja selle ümbruse korrastamise eest.
- (4) Üksikobjekti kaitse alla võtmise otsusega moodustub selle ümber kuni 50 m kauguseni piiranguvöönd kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti. ...

§ 13 Piiranguvöönd

- (1) Piiranguvöönd on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuse kitsendused lähtuvad käesolevast seadusest.
- (2) Kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, on piiranguvööndis keelatud:
  - 1) uute maaparandussüsteemide rajamine;
  - 2) veekogude vee taseme muutmine ja nende kallaste kahjustamine;
  - 3) maavarade ja maa-ainese kaevandamine;
  - 4) puhtpuistute kujundamine, üheliigiliste metsakultuuride ja energiapuistute rajamine;

- 5) lõppraie (uuendusraie), välja arvatud turberaie perioodiga vähemalt 40 aastat;
- 6) jäätmete ladustamine;
- 7) väetiste ja mürkkemikaalide kasutamine;
  - 8) teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine;
  - 9) uute ehitiste püstitamine;
  - 10) jahipidamine ja kalapüük;
  - 11) mootorsõiduki, jalgratta ja ujuvvahendiga liiklemine selleks mitte ettenähtud ja tähistamata liiklusteel;
  - 12) telkimine, lõkke tegemine ja rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata kohas...

Üksikobjektini viivad erateed on avalikuks kasutamiseks vastavalt „Asjaõigusseaduse” § 157.

Kuni üksikobjekti kaitse-eeskirja kehtestamiseni peaks objekti hooldamisel arvestama objekti ümbritseva erikaitsevööndiga, mille suurus on:

- rändrahnudel, kividel 5 m raadiuses ümber objekti;
- põlispuudel võra projektsiooni ulatuses;
- parkidel pargi kinnistatud piirides.

Erikaitsevööndis on keelatud looduse intensiivkasutus, kulu põletamine, objekti loodusliku ilme muutmine jne. Loodusobjekti või tema tähistust on keelatud hävitada või rikkuda, kusjuures võrdne õiguslik kaitse tagatakse kõigile loodusobjektidele sõltumata omanikust. Objekti omanik või valdaja peab tagama vaba juurdepääsu objektile.

1.2. KAITSEALUSED LIIGID

§2 (4) Kaitsealune liik, kivistis või mineraal on Eestis looduslikult esinev ohustatud, haruldane, teaduslikku, looduskaitsealist, esteetilist või koduloolist väärtust omav taime-, seene- või loomaliik või selle taksonoomiline üksus, kivistis või mineraal, mis võetud kaitse alla. Kaitsealused liigid, kivistised ja mineraalid jaotatakse kaitsekorra ranguse ja eripära järgi I, II ja III kategooriasse.

Kitsenduste ulatus

Väljavõte „Kaitstavate loodusobjektide seadusest”

§20 (2) Kaitsealustesse liikidesse kuuluvate isendite elu- või kasvutingimuste säilitamiseks, parandamiseks ja paljunemise soodustamiseks rakendatakse kohalikke, riiklikke ja rahvusvahelisi programme.

3) Teede ja teiste tehisobjektide rajamisel tuleb tagada kaitsealustesse liikidesse kuuluvatele isenditele võimalikult ohutud elu- ja liikumistingimused ning kaitsealuste kivististe või mineraalide teada olevate leiukohtade säilimine...

§23...(2) Keelatud on III kategooria kaitsealuste taimede ja seente kasvukohtade kahjustamine, taimede ja seente loodusest korjamine ulatuses, mis ohustab liigi säilimist selles kasvukohas, ja tehingud nendega.

2. VEEKOGUDE KAITSE

Alus: Ranna ja kalda kaitse seadus 22.02.1995 (RT I 1995, 31, 382)

Avalikult kasutatavate veekogude nimekiri. Vabariigi Valitsuse määrus nr. 191
18. 07. 1996 (RT I 1996, 58, 1090)

Asjaõigusseadus 17.02.1999 (RT I 1999, 44, 509 - terviktekst)

Veeseadus 24. 01. 1996 (RT I 1996, 13, 241 - terviktekst; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2000, 43, 611; 2001, 7, 19; 42, 234)

Väljavõtteid „Ranna ja kalda kaitse seadusest”:

Lähtudes säästliku ja alalhoidliku arengu ning loodusliku mitmekesisuse säilitamise põhimõtetest kehtestab ranna ja kalda kaitse seadus veekogu kalda ulatuse.

§2 (1) Kallas on merd, järvi, jõgesid, veehoidlaid ja veejuhtmeid ääristav, veekogu tavalisest veepiirist algav maismaavöönd...

Ranna ja kalda ulatus

Hajaasustusalal

§3 (1) Läänemere, Peipsi ja Võrtsjärve rand, üle 10 ha suuruse pindalaga järvede ja veehoidlate kaldad ning üle 25 km² suuruse valgalaga jõgede ja veejuhtmete kaldad on 200 m laiused.

(2) 5 kuni 10 ha suuruse pindalaga järvede ja veehoidlate ning 10-25 km² suuruse valgalaga jõgede ja veejuhtmete kaldad on 100 m laiused.

(3) Ülejäänud veekogudel kehtestab kalda ulatuse kohalik omavalitsusüksus vähemalt 10 m laiuselt, aga mitte rohkem kui 25 m.

§4 (1) Tiheasustusala määrab ranna ja kalda ulatuse üldplaneeringuga kohalik omavalitsus, aga mitte üle § 3 sätestatud laiusest.

§ 6 Ranna ja kalda ulatuse täpsustamine

(1) Ranna ja kalda ulatust saab vähendada või suurendada maakonnaplaneeringu alusel kehtestatud valla või linna üldplaneeringuga, lähtudes looduslikest ja majanduslikest tingimustest, nagu kõlvikute ja kinnisasjade piirid, teed, elektri-sideliinid või muude tehnovõrkude trassid, veekogud või veejuhtmed, metsasihid, metsakategooriad, valgala vähenemine...

§ 9. Ranna ja kalda kasutamise kitsendused hajaasustusala

(1) Rannal ja kaldal on majandustegevus keelatud veekaitsevööndis välja arvatud käesoleva paragrahvi 8. lõike punktides 1, 2, 3, 6 ja 7 määratud objektidel.

Veekaitsevööndi laius tavalisest veepiirist on:...

- 2) teistel järvedel, veehoidlatel, jõgedel ja kanalitel – 10 m;
- 3) maaparandusobjektide eesvooludel kuni nende suubumiseni looduslikesse veekogudesse – 1 m.

(2) Rannal ja kaldal on keelatud rajada ja laiendada:

- 1) tootmisobjekte ja ladusid, kus kasutatakse, tekitatakse või ladustatakse I, II ja III ohtlikkuse klassi kuuluvaid aineid;
- 2) tootmisobjekte, millest lähtuv kahjulik mõjutus ulatub veekaitsevööndile või supelrannale.

(3) Rannal ja kaldal on ehituskeeluvöönd, mille laius tavalisest veepiirist on: ...

- 3) üle 10 ha suuruse pindalaga järvel ja veehoidlal ning üle 25 km² suuruse valgalaga jõel ning veejuhtmel - 50 m;

- 4) 5 kuni 10 ha suuruse pindalaga järvel ja veehoidlal ning 10 kuni 25 km² suuruse valgalaga jõel ning veejuhtmel - 25 m...

§ 10. Ranna ja kalda kasutamise kitsendused tiheasustuslal

- (1) Tiheasustuslal, välja arvatud mererand Narva-Jõesuu linnas, on 50 m laiune ehituskeeluvöönd.
- (2) Ehituskeeld ei laiene üld- ja detailplaneeringute alusel toimuvatele töödele:
- 1) kallaste kindlustamiseks ja heakorrastamiseks;
  - 2) avaliku tee või kallasraja rajamiseks;
  - 3) säilitamiseks määratud hoonestusega alal;
  - 4) maaparandussüsteemide ehitamiseks.

§11 (1) Maavarade ja maa-ainese kaevandamine on keelatud veekaitsevööndis ning ülejäänud ranna ja kalda alal lubatud keskkonnaministri loal...

- (3) Veekaitsevööndis on puittaimestiku raie keelatud, välja arvatud veejuhtme ja veehoidla remondiga seotud tööde tegemiseks või puittaimestiku hooldamiseks ja uuendamiseks sanitaar- või turberaiena.
- (4) Metsa juhtfunktsiooni muutmiseks rannal ja kaldal on vajalik keskkonnaministri nõusolek.

§13. Rannal ja kaldal asuvate kinnisasjade omanikud ja valdajad on kohustatud hoidma veekogu rannad ja kaldad puhtana ning hooldama kallasrada ja tagama rajal inimestele vaba läbipääsu.

Veekogude ja vee kasutust reguleerivad Asjaõigusseadus ja Veeseadus.

Väljavõtteid Veeseadusest

§ 5 (1) Põhjavesi on riigi omandis.

Väljavõtteid Asjaõigusseadusest

§ 159. Avalikud veekogud

- (1) Avalik-õigusliku isiku omandis olev veekogu on avalik. ...
- (2) Avalikku veekogu võib kasutada igaüks...

§ 160. Kaldaomaniku õiguste kitsendamine

- (1) Kaldaomanik ei või talle kuuluva veekogu osa kasutamisel halvendada teise kinnisasja seisundit ega kitsendada selle kasutamise võimalusi...

§ 161. Kallasrada

- (1) Veekogu kaldaomanik peab jätma veekogu äärde kaldariba kallasrajana kasutamiseks.
- (2) Kallasrada võib igaüks kasutada veekogu ääres liikumiseks ja viibimiseks, kalastamiseks ning veesõidukite randumiseks. §-s 142 sätestatud kitsendused kallasraja suhtes ei kehti (§ 142. Võõral maatükil viibimine (1) Eraõigusliku isiku omandis oleval kinnisasjal, mis on omaniku poolt piiratud või tähistatud, ei või teised isikud omaniku loata viibida, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. (2) Eraõigusliku isiku omandis oleval kinnisasjal, mis ei ole piiratud ega tähistatud, ei või teised isikud omaniku loata viibida päikeseloojangust päikesetõusuni).
- (3) Kallasraja kasutaja on kohustatud hüvitama kahju, mida ta tekitab kaldaomanikule...

Veekogu omanik peab jätma avalikult kasutatava veekogu äärde kaldariba kallasrajana (laius vastavalt "Veeseaduses" antule on laevatatavatel veekogudel 10 m, teistel 4 m) kasutamiseks. Veekogu avalik kasutamine on veevõtt, suplemine, veesport, veel ja jääl liikumine ning kalapüük seaduses sätestatud ulatuses.

Avalikuks kasutamiseks määratud veekogudel on igaühel õigus tasu maksmata ühe käsiõngega kala püüda, eraveekogudel - omaniku või valdaja loal.

Joonisele 1 on kantud avalikult kasutatav Kohtla jõgi, s.o. 25 km² või suurema valgalaga vooluveekogu koos piiranguvöönditega ja Kohtla-Järve pkr., mis kohati kulgeb mööda valla piiri ning mille piiranguvööndid ulatuvad valla territooriumile.

3. METSAD

Alus:Metsaseadus 09. 12. 1998 (RT I 1998, 113 / 114, 1872; 1999, 54,583; 82, 750; 95, 843)

Väljavõtteid Metsaseadusest

§57...(2) Erastamisele ei kuulu 1940.aasta 23. juulini riigile kuulunud, käesolevaks ajaks metsaga kaetud alad.

Joonisele 1 ja Kohtla-Nõmme ümbruse skeemile on kantud riigimetsamaad, mis kuulusid riigile kuni 23. juulini 1940.a. Eesti Metsakorralduskeskuses 1996.a. koostatud Ida-Virumaa metsakorralduse materjalide ning Ida-Virumaa maakatastri ja Kohtla metskonna andmete alusel

§ 26. Metsa kasutamise eesmärgid

(1) Metsa kasutamise eesmärgid on:

- 1) loodusobjektide hoidmine;
- 2) keskkonnaseisundi kaitsmine;
- 3) majandusliku tulu saamine.

(2) Metsa kasutamise eesmärgi määrab metsaomanik, kui eesmärki ei määra Planeerimis- ja ehitusseaduse ... alusel kehtestatud planeering või õigusakt.

(3) Kui õigusakt ei kitsenda metsa kasutamise ulatust, peab metsa kasutamine üheaegselt tagama ökoloogiliste, majanduslike, kultuuriliste ja sotsiaalsete vajaduste rahuldamise...

§ 27. Metsakategooriad ja metsa kasutamise viisid...

(2) Metsa kasutamise viisid on:

- 1) kaitstavate loodusobjektide hoidmine (looduse kaitse);
- 2) maastiku või selle erimi, mulla või vee kaitsmine (keskkonnakaitse);
- 3) inimese kaitsmine tootmis- ja transpordiobjektidelt leviva saaste ning ilmastiku kahjuliku mõju eest (sanitaarkaitse);
- 4) inimesele puhkamise, tervise parandamise ja sportimise võimaluste loomine (rekreatsioon);
- 5) puude, seemnete, metsamarjade, seente, ravim- ning dekoratiivtaimede ja nende osade, sambla, samblike, pähklite, heina, okste, dekoratiivpuude, puukoore ja -juurte, vaigu ja kasemahla varumine, mesipuude paigutamine ja loomade karjatamine (kõrvalkasutus);
- 6) teadus- ja õppetöö;

- 7) puidu saamine;
- 8) jahindus;
- 9) riigikaitse...

§ 29. Kaitsemets

- (1) Keskkonnaseisundi kaitsmiseks määratud mets kuulub kaitsemetsa kategooriasse. Kaitsemets paikneb:
- 1) kaitseala sihtkaitsevööndis, kus majandustegevus on kaitseala kaitse-eeskirjaga lubatud, ja piiranguvööndis;
  - 2) randadel ja kallastel;
  - 3) allikate ääres ja survealuse põhjaveega aladel;
  - 4) infiltratsioonialadel;
  - 5) joogiveehaaretel;
  - 6) uuristus- ja tuuleohtlikel aladel;
  - 7) loaladel;
  - 8) muinsuskaitse objektidel;
  - 9) muudel planeeringuga määratud aladel.

§ 32. Metsakasutusõiguse kitsendused

- (1) Avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsas kehtivad võõra metsa kasutajale järgmised kitsendused:
- 1) metsas tohib viibida, ka marju, seeni, pähkleid, dekoratiivoksi, ravimtaimi ja dekoratiivtaimi või nende osi varuda metsaomaniku huve põhjendamatult kahjustamata, ökosüsteemi ning jahiulukeid ja kaitsealuseid loomi nende paljunemisperioodil ja teisi metsas viibijaid häirimata, metsa püsivaid jälgi jätmata ning tuleohutusnõudeid ja omaniku või riigimetsa majandaja nõudeid järgides;
  - 2) telkida ja lõket teha võib üksnes selleks ettevalmistatud kohtades või metsaomaniku või riigimetsa majandaja loal...

Alevi-sisesed metsa on kaitsemetsa funktsiooniga, ümbruskonna metsade kategooriad vajavad ülevaatamist ja täpsustamist (korrigeerimist) vastavalt 1988.a. kehtestatud Metsaseadusele.

4. MAAVARAD

Alus:Maapõueseadus 09.11.1994 (RT I 1994, 86/87, 1488)

Maapõueseaduse muutmise ja täiendamise seadus 19. 09. 1995 (RT I 1995, 75, 1321; 1996, 49, 153; 1997, 52 833; 1997,86, 1461; 1997, 93, 1562; 1998, 64/65, 1005; 1999, 10,155; 54, 583)

Maareformiseadus 12. 06. 1996 (RT I 1996, 41, 796 - terviktekst)

Saastetasu seadus 10. 02. 1999 (RT I 1999, 24, 361)

Üleriigilise tähtsusega maardlad 26. 01. 1995 (RT I 1995, 13, 156)

Maardlate kandmine Riigi maavarade katastrisse. Keskkonnaministri määrus nr. 14 28. 02. 1996 (RTL 1996, 31, 213) ja nr. 44 12. 08. 1996 (RTL 1996, 89, 534)

Riigi omandisse kuuluvat maavara sisaldavale maatükile ehitiste rajamise korra kinnitamine. Vabariigi Valitsuse määrus nr. 316 18. 12. 1996 (RT I 1996, 89, 1606)

Vabariigi Valitsuse määruse 26. 01. 1995.a. nr. 42 (RT I 1995, 13, 156) kohaselt jääb valda üleriigilise tähtsusega maardlatest Eesti põlevkivimaardla Kohtla (maardla registrikaart nr. 32) kaeveväli. Joonisele 1 ja 2 ning ümbruse skeemile kantud maardla ja põlevkivi tootmisala on piiritletud Eesti Geoloogiakeskuse Geoloogiafondi (vt. "Kasutatud materjalid" ja ptk. I p. 1) ja Kohtla kaevanduse materjalide alusel

Väljavõtteid Maapõueseadusest ja Maapõueseaduse muutmise seadusest

§5...(2) Riigi kinnisasja piires olev maavara kuulub riigile...

(5) Riigi omandis olevad maavarad ei ole looduslikus seisundis tsiviilkäibes.

§6 (3) Üleriigilise tähtsusega maardlate nimekirja kinnitab keskkonnaministri ettepanekul Vabariigi Valitsus...

§76 (1) Mäetöodel tuleb tagada maavarade optimaalne väljamine ja looduskeskkonna minimaalne kahjustamine. ...

- III Rajamisluba altkaevandatud maa-alale

p.16. Altkaevandatud maa-alale annab rajamisloa Tehnilise Järelevalve Inspeksioon. Altkaevandatud maa-alale väikehoonete (ehitusala pinnaga kuni 12 m²) ja kuni kolmeaastase kasutusajaga ajutiste ehitiste rajamiseks

Tehnilise Järelevalve Inspektsiooni luba vaja ei ole. Nimetatud ehitiste rajamise asukoht tuleb kooskõlastada kehtiva kaevandamisloa valdajaga.

- p.23. Kui ilmnevad ettenägematud asjaolud, mis ohustavad keskkonda või ehitiste rajamist, võib Tehnilise Järelevalve Inspektsioon ehitise rajamise tingimusi muuta või esitada ettepanekud ehitustingimuste muutmiseks.

5. TEED. TEHNOVÕRGUD JA - RAJATISED

5.1. RIIGIMAANTEED. TÄNAVAD. ERATEED

Alus: Teeseadus 17.02.1999 (RT I 1999, 26, 377)

Tee ja tee kaitsevööndi kasutamise ja kaitsmise nõuded (RTL 1999, 155, 2173)

Riigimaanteede nimekiri ja riigimaanteede liigid. Teede- ja sideministri 15. 02. 2001 määrus nr. 8 (RTL 2001, 29, 36)

Tee projekteerimise normid ja nõuded. Teede- ja sideministri 28. 09. 1999 määrus nr. 55 (RTL 1999, 23, 303)

Maa riigi omandisse jätmise teated. Ida-Viru Teedevalitsuse valduses olevate riigimaanteede alune ja neid teenindav maa. Teede- ja sideministri 26. 11. 1999.a. käskkiri nr. 235 (RTL 1999, 164, lk.8085)

Kitsenduste ulatus:

Väljavõtte Teeseadusest

§2 (1) Tee on maantee, tänav, jalgteed ja jalgrattateed või muu sõidukite või jalakäijate liiklemiseks kasutatav rajatis, mis võib olla riigi või kohaliku omavalitsuse või muu juriidilise isiku või füüsilise isiku omandis...

§3. Teemaa on maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks.

§4 (1) Avalikult kasutatavad teed on riigimaantee, kohalik maantee ja tänav.

(2) Eratee on rajatis, mida võib kasutada üksnes tee omaniku loal...

§13 (1) Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd.

- (2) Riigimaantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50 meetrit.
- (3) Kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 20 kuni 50 m.
- (4) Eratee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 10 kuni 50 m.
- (5) Tänava kaitsevööndi laius teemaa piirist on kuni 10 m; vööndi laius nähakse ette detailplaneeringus.

§29 (1) Avalikult kasutatava tee maakasutuse sihtotstarve on transpordimaa...

§33...(8) Erateed ja reaalservituudiga erateed ning tasulist teed peab tee omanik lubama kasutada alarmsõidukil ja erakorralise või sõjaseisukorra ajal kaitseväge sõidukil. Muudel sõidukitel peab tee omanik lubama teed tasuta kasutada ainult juhul, kui avalikult kasutatav tee on avarii või loodusõnnetuse tagajärgede likvideerimiseks suletud.

§36 (1) Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

- 1) ehitada nähtavust piiravaid hooneid või rajatisi ning rajada istandikku;
- 2) ehitada kiirendus- ja aeglustusrada, peale- või mahasõiduteed, alalist või ajutist müügiüunkti või muud teeninduskohta;
- 3) takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- 4) paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamtahvlit;
- 5) korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- 6) kaevandada maavara ja maa-ainest;
- 7) teha metsa uuendamiseks lageraiet;
- 8) teha veereziimi muutust põhjustavat maaparandus- või muud teehoiuvälisist tööd.

§37 (4) Teeäärse metsa kaitsemetsale vastavad kasutamise viisid võib metsaseadusele (RT I 1998, 113/114, 1872) vastavalt määrata metsaomanik.

Väljavõtted määrusest „Tee projekteerimise normid ja nõuded”

1.8. Keskkonnakaitse

1.8.1. (15) Maanteeäärsete vööndite ulatus (vööndi piiri horisontaalkaugus sõidutee servast) - IV ja V maantee klass

- A. Tehnoloogiline vöönd - 6 m
- B. Sanitaarkaitse vöönd - 60 m
- C. Mõjuvöönd - 300 m.

Joonisele 2 ja 3 on kantud riigimaanteed vastavalt "Riigimaanteed nimekirjale", tänavad - vastavalt Kohtla-Nõmme Vallavalitsuse ja asutuste, ettevõtete andmetele. Riigimaanteed alune ja neid teenindav maa on Ida-Viru maakonnas määratletud vastavalt teede- ja sideministri käskkirjale nr. 235 26.11.1999.a. - Kohtla-Nõmme vallas 5,4 ha.

5.2. RIIGIRAUDTEED

Alus: "Raudteeseadus" 23. 02. 1999 (RT I 1999, 29, 405)

Kitsenduste ulatus - väljavõte seadusest

§ 21. Raudtee kaitsevöönd

- 1) Raudtee kaitseks, korrashoiu ja häireteta liikluse tagamiseks ning raudteeltlähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks on raudtee ääres kaitsevöönd.
- 2) Raudtee kaitsevööndi laiuks on rööpa teljest (mitmeteelistel raudteedel ja jaamades äärmise rööpa teljest) linnades ja asulates 30 m, väljaspool linnu ja asulaid 50 m.

Valda läbib riigiraudtee Tallinn - Narva (transpordikoridor A-101). Raudteejaam - Kohtla

5.3. ELEKTRILIINID

Alus: „Asjaõigusseadus” 17.02.1999 (RT I 1999, 44, 509 - terviktekst)

Väljavõte seadusest:

§158 (1) Omanik peab lubama paigutada oma kinnisasjale maapinnal, maapõues ja õhuruumis tehnovõrke ja -rajatise, kui nende ehitamine ei ole kinnisasja kasutamata võimalik või kui nende ehitamine teises kohas põhjustab ülemääraseid kulutusi. Samuti peab omanik lubama teostada oma kinnisasjal seaduslikul alusel paikneva tehnorajatise teenindamiseks vajalikke töid. Avariitöid võib teha omanikuga eelnevalt kokku leppimata.

(2) Teisele isikule kuuluval kinnisasjal asuvad liinirajatised ei ole kinnisasja olulised osad.

Alus: „Elektri-, gaasi- ja kaugküttevõrgu kaitsevööndite ulatus. Vabariigi Valitsuse 20.01.1999.a.määrus nr.22 (RT I 1999,8,123; 37, 472)

Kaitsevööndite ulatus:

1) piki õhuline - maa-ala ja õhuruum, mida piiravad liini teljest mõlemal pool järgmistel kaugustel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid:

- alla 1 kV pingega liinide korral 2 m;
- kuni 20 kV pingega liinide korral 10 m;
- 35 - 110 kV pingega liinide korral 25 m;
- 220 - 330 kV pingega liinide korral 40 m;

alajaamade ja jaotusseadmete ümber - maa-ala 2 m kaugusel piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.

Elektrivõrkude kaitsetsoonis on keelatud igasugune tegevus, mis võib takistada nende normaalset tööd, põhjustada nende vigastamist või õnnetusjuhtumeid:

- paigutada tanklaid ning teisi kütuse- ja määrdeainehoidlaid;
- tõkestada juurdepääsuteid elektrivõrkude objektideni;
- rajada ükskõik milliseid prahi mahapanekukohti;
- ladustada sööta, väetisi, põhku, turvast, küttepuid jm. materjale ning teha tuld;
- rajada spordi- ja mänguväljakuid, staadione, ühissõidukite peatusi, iga liiki masinate ja mehhanismide parklaid, korraldada mistahes üritusi, mis seotud inimeste kogunemisega.

Joonistele 2 ja 3 on kantud Eesti Energia ja Jõhvi Elektrivõrgu poolt teenindatavad 10 kV, 35 kV ülekandeliinid koos alajaamadega.

5.4. SIDELIINID

Alus: AS „Eesti Telefon” — ettepanekud „Nõuded elektrisidevõrkude kaitse kohta”.

Asjaõigusseadus 09.06.1993 (RT I 1993, 39, 590 , terviktekst RT I 1999, 44, 509)

Kitsenduste ulatus:

- 2.2. Elektrisidevõrkude kaitsevöönd hõlmab:
- 2.2.1. 2 m laiust maariba kummalgi pool kaabelliini (kaabli projektsiooni maapinnal);
- 2.2.2. 3 m laiuse maa-ala ümber kaabelliini võimenduspunkti või selle mulde piiri;
- 2.2.3. 5 m laiuse maariba kummalgi pool õhuliini äärmiste juhtmete projektsioonist maapinnal.
- 3.1. Elektrisidevõrkude kaitsevööndis teostatavate tööde korra ja tehnilised nõuded kehtestab elektrisidevõrkude valdaja töö teostajale (projekteerijale) kirjalikult väljastatud tehniliste tingimuste või kooskõlastusega.

Joonisele 3 on kantud elektri- ja valgusside kaabelliinid Eesti Telefoni AS Viru Televõrkude poolt esitatud materjalide (töökaart M 1 : 20 000) alusel

Valla telefoniseerimine toimub Kohtla-Nõmme telefonikeskjaama kaudu.

6. ERIOBJEKTID

6.1. VEEHAARE

Alus: Veeseadus 24. 01. 1996 (RT I 1996, 13, 241 -- terviktekst; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155, 54, 583; 2001, 7,19; 42, 234)

EV Keskkonnaministri määrus 01. 12. 1994 nr. 56 "Veehaarete ja veevarustus-ehitiste sanitaarkaitseala vööndite määramise juhend" (RTL 1995, 6)

Väljavõtte Veeseadusest

§ 28.Veehaarde sanitaarkaitseala

- (2) Veehaarde sanitaarkaitseala ulatus on:
- 1) 50 m puurkaevust, kui vett võetakse põhjaveekihist ühe puurkaevuga;
  - 2) 50 m puurkaevude rea teljest mõlemale poole, 50 m rea äärmistest puurkaevudest ja puurkaevude reas puurkaevude vaheline maa, kui vett võetakse põhjaveekihist kahe või enama puurkaevuga.

3) 200 m veevõtukohast ülesvoolu, 50 m allavoolu ning 50 m veevõtukohast mõlemale poole veekogu kaldaga risti tõmmatud ja veekohta läbivat joont, kui vett võetakse vooluveekogust.

(5) Sanitaarkaitseala võib ulatuda kuni 200 meetrini veevõtukohast, kui vett võetakse põhjaveekihist üle 500 m³ ööpäevas. Sellise sanitaarkaitseala piirid kehtestab veehaarde projekti alusel keskkonnaminister.

§ 28¹ (1) Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal laiusega kas 30 m¹⁾ või 50 m on majandustegevus keelatud, v.a.:

- 1) veehaarderajatiste teenindamine;
- 2) metsa hooldamine;
- 3) heintaimede niitmine;
- 4) veeseire.

*) 30 m kaitsetsooni võib Eesti Geoloogiakeskuse ettepanekul rakendada juhul kui põhjaveehorisont on hinnatud kaitstuks.

(2) Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal laiusega kas üle 30 m või üle 50 m rakendatakse Ranna ja kalda kaitse seadusega ranna ja kalda kasutamiseks sätestatud kitsendusi.

Tarbepuurkaevud on joonistele 2 ja 3 kantud Ida-Virumaa keskkonnateenistuse, Eesti Geoloogiakeskuse, Kohtla-Nõmme vallavalitsuse ja Kohtla metskonna andmetel. Joonistele on kantud puurkaevude tegelik sanitaarkaitsetsoon.

6. 2. HEITVETE PUHASTUSSEADMED. KANALISATSIOONITORUSTIKUD

Alus: Kanalisatsiooniehitiste veekaitse nõuded. Vabariigi Valitsuse määrus nr. 171 16.05.2001 (RT I 2001,47,261)

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus 10. 02. 1999 (RT I 1999, 25, 363)

Puhastusseadmetel on sanitaarkaitsevööndi laius elamuteni ja ühiskondlike hooneteni sõltuvalt puhasti võimsusest :

väikepuhasti jõudlusega kuni 2000 i.e. - 100 m;

suurpuhasti jõudlusega 2000 - 10 000 i.e. - 150 m.

Kanalisatsiooni survevõrgil tuleb säilitada ehitusvaba võõnd mõlemale poole torustikku 5 m laiuselt.

Objektide projekteerimine ja paigaldamine sanitaarkaitsevõõndis tuleb kooskõlastada Ida - Viru Maakonna Tervisekaitsetalitusega.

Puhastusseadmed ja kanalisatsiooni-torustikud on kantud joonistele 2 ja 3 Kohtla-Nõmme Vallavalitsuse ja Ida-Virumaa keskkonnateenistuse andmetel

6.3. NAFTASAADUSTE HOIDMISEHITISED

Alus: Naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitseenõuded. Vabariigi Valitsuse määrus nr. 172 16.05.2001 (RT I 2001,47,262)

Väljavõtted määrusest

§ 4 Hoidmisehitise kujad

- (2) Väikese hoidmisehitise (maht 3 kuni 10 m³) kuja peab olema vähemalt 25 m;
- (3) keskmise hoidmisehitise kuja peab sõltuvalt hoidmisehitise mahuti mahust olema:
  - 1) vähemalt 50 m, kui hoidmisehitise mahuti maht on kuni 1000 m³;
  - 2) vähemalt 100 m, kui hoidmisehitise mahuti maht on üle 1000 m³.

6. 4. TOOTMISOBJEKTID

Alus. CH 245 - 74 B

Sotsiaalministeeriumi määruse eelnõu "Eritingimused paikset saasteallikat ümbritsevas sanitaarkaitsealas"

Sanitaarkaitsevõõndid määratakse vastavalt senikehtivatele normidele 50 meetrist kuni 1000 meetrini olenevalt tootmisprofiilist.

6. 5. RIIGI PLAANILISE PÕHIVÕRGU JA TIHENDUSVÕRGU PUNKT

Alus: Haldusõiguserikkumiste seadustik. (RT I 1997, 66-68, 1109)

§ 48. Geodeetilise võrgu märkide kahjustamine

Kohaliku (linnade või valdade) või riikliku plaanilise, kõrguselise ja gravimeetrilise võrgu märkide hävitamise, rikkumise või omavolilise teisaldamise eest määratakse rahatrahv kuni kaheksa päevapalga ulatuses.

Eravaldues olevale maa-alale paigutatud punkti kaitseks ja jälgimiseks kehtestatakse servituut (tingimused on väljatöötamisel).

Valla territooriumile jäävad plaanilise põhivõrgu ja tihendusvõrgu punktid on joonisele 2 kantud Riigi Maa-ameti andmekogude arhiivi andmetel

6.6. TELEKOMMUNIKATSIOONID

Alus: Telekommunikatsiooniseadus 09. 02. 2000 (RT I 2000, 18, 116)

§ 93 Liinirajatise kaitsevöönd

(1) Liinirajatise kaitsevöönd käesoleva seaduse tähenduses on ala, mis on määratletud liinirajatise keskjoonest mõlemal pool kindlaksmääratud kaugusel asuva liinirajatisega paralleelse mõttelise joonega või raadiomasti keskpunkti ümbritseva kindlaksmääratud raadiusega mõttelise ringjoonega ning kus igasugune liinirajatist ohustada võiv tegevus on lubatud käesoleva seaduse §-s 95 sätestatud tingimustel ja korras.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud liinirajatise kaitsevööndi mõõtmed on:

- 1) maismaal - kaks meetrit liinirajatise keskjoonest või raadiomasti puhul selle kõrgusega ekvivalentne raadius maapinnal meetrites;
- 2) siseveekogudel - 100 m;

§ 95 Tegevuse korraldamine liinirajatise kaitsevööndis

(1) Liinirajatise kaitsevööndis on liinirajatise omaniku loata keelatud igasugune tegevus, mis võib ohustada liinirajatist.

III FUNKTSIONAALNE TSONEERIMINE.

TERRITOOORIUMI PLANEERIMINE

Tsoneerimine M 1:4000 on koostatud tihehoonestusalale, mis hõlmab tervet Kohtla-Nõmme valda.

Tsoneerimise joonis kui valla üldplaneeringu osa ei ole juriidiliselt siduv, on soovituslik ja aluseks detailplaneeringute koostamiseks.

On arvestatud piirangutega maakasutusele, mis tulenevad seadustest, määrustest ja normdokumentidest.

Asula tsoneerimine (joonis 2) on lahendatud järgmisi tegureid silmas pidades:

- oleva hoonestuse asukoht ja iseloom;
- olevad teed ja tänavad ning ajalooliselt väljakujunenud liiklussuunad, loogilise teedevõrgu kujundamise, liiklusvoolude hajutamise ja liiklusohutuse parandamise võimalused;
- uusehituseks sobivate vabade maa-alade olemasolu ja nende paiknemine väljakujunenud hoonestusalade suhtes;
- tehnorajatiste olemasolu või puudumine;
- kaitsevööndites olevate maa-alade olemasolu ja kasutamise võimalused sõltuvalt kaitsevööndi liigist;
- maapinna reljeef, taimkate, ehitusgeoloogilised tingimused.

Maa-alade sihtotstarbe määramisel ei ole lähtutud maa omandivormist, vaid planeerimisloogikast. Silmas on peetud maa-alade sobivust kas elumumaaks, ühiskondlike hoonete maaks, äri- ja büroohonete, tootmishoonete ja ladude maaks jne. Maa-alade sihtotstarbe (tähistuse) määramisel on aluseks võetud „Katastriüksuse sihtotstarvete liikide ja nende määramise aluste” muutmise seadus - VV määrus nr. 120, 29.04.1996.a. (RT I 1996, 32, 636).

Asula on ida-läänesuunaliselt välja venitatud, paiknedes põhiliselt Tallinn-Narva raudteest lõuna pool. Samas jagab Kohtla jõgi asula ida- (Kohtla) ja lääneosaks (Nõmme). Tinglikult võib asula jagada põhiliselt elutsooniks ja tootmistsooniks.

1. Elutsoon

Uute elamute ehitamisel peab arvestama üldplaneeringus toodud keelu- ja kaitsevöönditega. Kohtla jõe ja Kohtla-Järve peakraavi ehituskeeluvööndit on käsitletud mitte rangelt 50 m (tulenevalt tihehoonestusala piirangust), vaid on arvestatud olevat hoonestust.

Alevi põhiosa hõlmava elutsooni moodustavad:

Elamumaa (E) s.h.

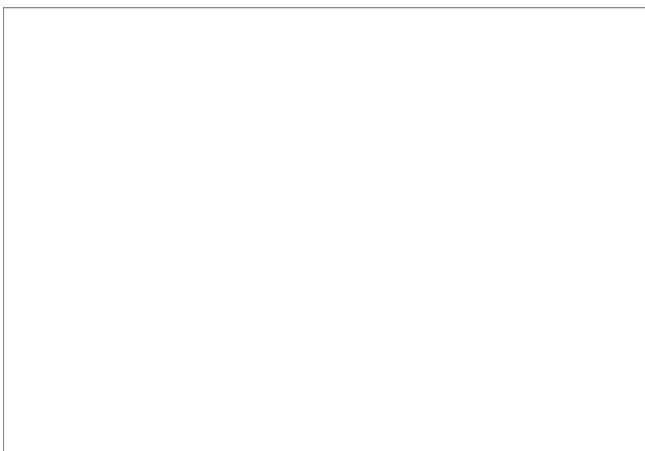
Väikeelamumaa (EE)

Aedlinnaalik hoonestusliik jääb domineerima ka tulevikus.

Üldplaneeringuga on antud võimalus põhiliselt olemasolevate kvartalite tihendamiseks uute kruntidega.

Alevi kesk- ja idaossa on planeeritud uued hoonestusalad.

Problemaatilisem on idaosas oleva elutsooni elamisväärses muutmine, mis nõuab eelkõige investeeringut olevate varemete lammutamiseks. Aiandusühistute maa on tulevikus planeeritud väikeelamumaaks.

Korrukelamumaa (EK)

Uute korrukelamute ehitamist ei ole planeeritud, olevad hooned asuvad alevi keskosas.

Ärimaa (Ä)

Maa-alad uute ärihoonete ehitamiseks on planeeritud alevi keskosas, idaosas olevate aiandusühistute vahetusse lähedusse ja lääneosas praegu oleva tootmismaa muutmist spordi- ja puhkekeskuseks.

Sotsiaalmaa (Ü) s.h.

Ühiskondlike hoonete maa (Üh)

Uute ühiskondlike hoonete ehitamist ei ole ette nähtud, olevad hooned paiknevad asula keskosas.

Üldmaa (Üm)

Üldmaana on käsitletud alevi pargialad, lauluväljaku, staadioni ja Kohtla jõe äärsed maa-alad, olles ühtlasi roheliseks alaks elamu- ja tootmis-äritsooni vahel.

Maatulundusmaa (M) s.h.

Metsamaa (Mm)

Metsamaana on käsitletud alevi idaosas paiknev riigimetsamaa ja lääneosas tootmismaa ja väikeelamumaa vaheline metsa-ala.

2. Tootmistsoon

Tootmismaa (T)

Olevate tootmismaa-alade piires on võimalus tootmise laiendamiseks või rekonstrueerimiseks, on piisavalt ruumi uue ettevõtluse arendamiseks.

Tootmise ümberprofileerimisel tuleb silmas pidada keskkonnakaitselisi nõudeid.

Raudtee äärde on planeeritud võimalik kauba laadimise ja ladustamise maa-ala, mis oleks ühtlasi kasutusel ka ärimaana.

Transpordimaa (L)

Transpordimaana on käsitletud teede ja tänavate, raudtee, väljakute ja parklate maa-ala.

Tänavate maa-ala on aja jooksul välja kujunenud erineva laiusega. Teeseaduse §3 kohaselt on teemaa maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks.

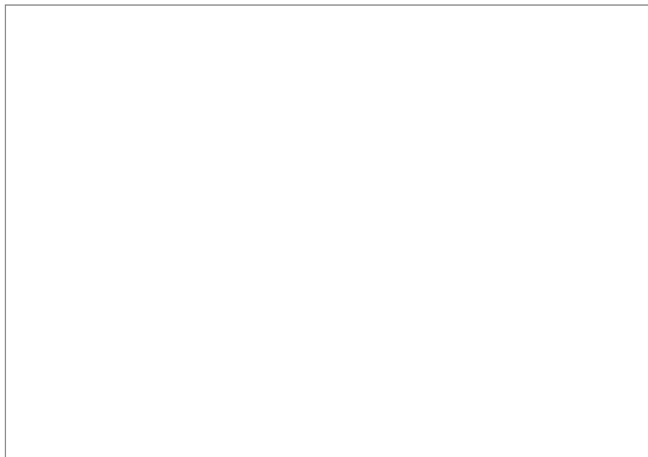
DETAILPLANEERINGUTE VAJADUS

Detailplaneering on lähiaastate ehitustegevuse aluseks. Kehtestatud detailplaneering on aluseks ehitiste projekteerimisele ja uute kinnistute moodustamisele ning olemasolevate kinnistute piiride muutmisele.

Detailplaneeringute täpset järjestust ette planeerida ei saa, see sõltub valla arengukavast ja investeeringutest. Soovituslikult on joonisel 2 toodud skeem piirkondade kasutuselevõtu etappidest. Eelkõige vajavad detailplaneeringut:

- alevi keskosas äri- ja elutsoon ning läänes äritsoon (praegune tootmismaa);
- alevi kesk- ja idaosas oleva elutsooni loogiline täiendus;
- alevi keskosas endise mõisapargi territoorium ja idaosas perspektiivne ärimaa.

Valla edaspidise planeeringu ülesandeks peaks olema mainitud piirkondade detailsem läbitöötamine, nende üksikarengu ja valla seisukohalt tervikuna tugevate ja nõrkade külgede analüüsimine ja täpsemate arengusuundade mää-

ramine.

IV RIIGI- JA MUNITSIPAALMAAD

1. RIIGIMAAD

Alus: Maareformiseadus 30. 04. 1996. a. (RT I 1996, 41, 796 - terviktekst; 1997, 13, 210; 37/38, 570; 81, 1363; 93, 1556; 1998, 12, 153; 103, 1698; 1999, 25, 366; 27, 390; 84, 765; 95, 840)

Teede- ja sideministri 26. 11. 1999.a. käskkiri nr. 235 (RTL 1999, 164)

VORMISTATUD VÕI VORMISTAMISEL

- Riigimaanteede alune ja neid teenindav maa vastavalt riigimaanteede loetelule on Kohtla-Nõmme vallas jäetud riigimaana Eesti Vabariigi omandisse 5,4 ha. Maakasutuse otstarve - transpordimaa.
- Riikliku kaitse all olev ja riikliku kaitse all olevate objektide juurde kuuluv maa, mille kehtestatud kaitsereezimi teeb võimatuks maa kasutamise teise isiku poolt.
- Käesolevaks ajaks riigimetsaga kaetud alad (Kohtla metskond - joonis 1 ja2)
- Riigi omandisse taotletav raudtee, hoonete ja rajatiste alune ja nende teenindamiseks vajalik maa - sihtotstarve transpordimaa. Tapa - Narva liin 254,0 - 256,5 km kokku 110 659 m², Kohtla raudteejaam - 151028 m² (Möödistus - Geoestonia. Töö nr. 9035 04.12.1999).
- Riigimaaks on ka tagastamistaotluseta taluseaduse alusel välja antud maad (ei ole joonisele kantud).

2. MUNITSIPAALMAAD

Valla maahanked ja munitsipaalmaa tekkimine peab tagama

- valla avaliku ja avatud maakasutuse normaalse funktsioneerimise (teed, haljasalad, puhkealad) - üldkasutatav maa;
- sotsiaalse iseloomuga projektide realiseerumise (haridus, kultuur, sotsiaalabi, tervishoid, sport jms.);
- valla edaspidise arengu, maade munitsipaliseerimise eesmärgiga anda need ettevõtluse arendamiseks eraettevõtete käsutusse, kelle äriplaan vastab valla eesmärkidele antud piirkonnas.

Seni on vallas munitsipaalomandisse vormistatud Kohtla-Nõmme Põhikooli krunt (joonis 2). Joonisele 2 on kantud ka käesoleva tööga asula maa munitsipaalmaaks võtmise ettepanekud.

KOKKUVÕTE. ETTEPANEKUD

1. Üldplaneering on koostatud valla olevates piirides. Arvestades eelseisvat haldus-territoriaalset reformi on kaalutletud võimalikke haldus-territoriaalseid muudatusi ja sellega kaasnevat piirimuudatusi. Arvestades piirkonna asustuse arengu ajalugu peaks Kohtla-Nõmme vald haldusüksusena säiluma.

2. Planeeringus on arvestatud Ida-Viru maakonnaplaneeringu lahendusi ja valla arengukavas püstitatud prioriteetseid probleeme - arendada Kohtla-Nõmme prestiiseks elu- ja puhkeasulaks.

3. Valla arenguteid otsides tuleb arvestada valla regionaalpoliitilist asendit Ida-Virumaal, kus põlise elanikkonna säilitamiseks ja endiste vallaelanike valda tagasitoomiseks (pöördumiseks) ning muukeelse elanikkonna integreerimiseks on vaja sekkuda riigi tasandil spetsiaalsete programmide kaudu.

Elanike arvu ja ühtlasi valla elujõu taastamiseks, elanikkonnale kõrgema rakendatuse tagamiseks kohapeal ja edasise vallast noorte ja "ajude" väljamineku ning elanikkonna vananemise vältimiseks on vaja arendada kohalikku väikeettevõtlust nii tootmis- kui teenindusettevõtete osas. Täiendada olevate ettevõtete struktuuri valla ressursipotentsiaali (nii loodusliku kui inimressursi) täielikumaks ärakasutamiseks.

4. Käesolevas töös on:

- näidatud valla võimalikke arenguvisionõid;
- valla territoorium on tsoneeritud, arvestades asula arenguvajadusi ja uusi -tingimusi seoses põlevkivi tootmise ja töötlemise lõppemisega - näidatud maakasutuse sihtotstarve, vajaliku detailplaneeringu alad ja nende kasutuselevõtu järjekord;
- on välja pakutud uued tootmis- ja elamuehitusmaad, puhke- ja spordialad, säilitamist vajavad metsad ja muud alad, et tagada valla elanikele elamisväärse elukeskkonna säilimine, arvestades praegust keskkonnatingimuste ja -eelduste hinnangut, olevaid tehnovõrke, perspektiivseid liiklusmagistraale, maade sobivust erinevaks elu- ja majandustegevuseks, elanike huve, tekkinud konfliktsituatsioonide lahendamise võimalusi jne.

5. Uute maade kasutuselevõtt ja territooriumi kasutamise ümberprofileerimine peab toimuma vastavalt Planeeringu- ja ehitusseadusele. Kaevandamisega seotud küsimuste lahendamisel on vaja probleem lahendada maakonnaplaneeringu - üleriigilise planeeringu tasandil. Uute ettevõtlusmaade kasutuselevõtt sõltub investeerijast.

6. Pärast vallaelanike põhilise töödaja Kohtla kaevanduse sulgemist on Kohtla-Nõmmele jäänud ainult väikese töötajate arvuga ettevõtted, kuid on potentsiaalsed võimalused uute ettevõtete rajamiseks - perspektiivsed tootmistsoonid endise õlitehase, Kohtla kaevanduse tootmistsooni ja hoonete baasil jne.

7. Arvestades suurt arvu vabu ehituskruunte ei ole esimeses järjekorras vaja planeerida uusi elamuehituspiirkondi. Uued elamuehituspiirkonnad vallas on põhiliselt ette nähtud teede ja tehnovõrkudega kergesti ühendatavatele aladele. Aiandusühistute maa-ala peaks kujunema väikeelamute maa-alaks. Elutsoonis on vajalik oleva hoonestuse inventeerimine, varemete koristamine, asulasisese pargi ja teiste haljasalade projekteerimine ja projekti-järgne väljaehitamine.

8. Valla arengu üheks prioriteediks kujuneb sport, turismi- ja puhkemajandus. Valla turismi- ja puhkemajanduse arenguprogrammide koostamisel tuleb arvestada kõiki võimalikke puhkajate kategooriaid. Turismiteenuste paketi üheks osaks kujuneb rekonstrueeritud (suusaspordikeskus, kelgurada, sõerada jm.) ning uute puhkemaastike ja -objektide (mäesuusakeskus, põlevkivimuuseum, mis loodud rekultiveeritud põlevkivikarjäärides, aherainemägedel, end. tootmishoonetes jm.) tutvustamine ja kasutamine.

11. Tehnilise ja sotsiaalse infrastruktuuri ettevõtted vajavad mitmekesistamist ja kaasajastamist. Efektiivselt funktsioneeriv infrastruktuur ja sotsiaalsfäär saavad toimida ainult teatud arvu tarbijate (külastajate) puhul, s.t. infrastruktuuri arendamise programmi väljatöötamisel ja selle realiseerimisel peaks juhinduma põhimõtetest, mis tagavad elanike arvu suurenemise vallas, meelitavad ligi turiste ja peatuma möödajaid.

Esmajärjekorras on vaja nii asulas kui temaga otseselt seotud tagamaal:

- elanike ja turistide teenindamise vajadusi silmas pidades heakorrastada või ehitada ühendusteed Kohtla-Nõmme ja ümbritsevate valdade ja asulate vahel
  - Tallinn-Narva põhimaantee ja Kohtla-Nõmme ühendustee lõpetamine;

- võimaliku raudteeülesõidu optimaalse variandi valik ja väljaehitamine;
- Kohtla-Nõmme - Püssi - Kiviõli ühendustee;
- Kohtla-Nõmme - Aidu karjääri ühendustee korrastamine silmas pidades ka turismitrassi arendamise perspektiive;
- raudteeliikluse taasavamine;
- ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni renoveerimine ja arengustrateegia koostamine;
- heakorrastada olevad turismiobjektid ja puhke- ning spordirajatised - söerada, rahvapidude koht kõlakojaga, asula park;
- rekonstrueerida Kohtla-Nõmme suusarajad maakondlike ja üleriigiliste võistluste läbiviimise nõuetele vastavaks;
- rajada uusi turismi- ja spordikomplekse - mäesuusatrassid end. tootmistsooni aherainepuistangute alal, kaevandusmuuseum end. Kohtla kaevanduse hoonete, kaevanduse maa-aluse osa ja Aidu ning Kohtla karjäärade baasil;
- asulasisese pargi ja teiste haljasalade projekteerimine ja projekti-järgne väljaehitamine;
- olmeteeninduse korraldamisel pöörata suuremat tähelepanu koostööle naabervaldadega (sama teenindustöötaja rakendamine eri valdades), ka asulasiseste ja asulat ümbritsevate alade spordi-puhkerajatiste süsteemi projekteerimine ja väljaarendamine peaks toimuma maakonna (riigi) toetusel koos Kohtla-Järve linna, Kohtla ja Maidla vallaga.

12. Kuna Kohtla-Nõmme territoorium jääb Ida-Virumaa suuremate õhusaastajate saaste levikutsooni, on vajalik nende ettevõtete saasteainete leviku(hajumis)tsiooni määramine. Viia läbi piirkonna keskkonnamõtjude hindamine, et selgitada tootmisettevõtetest tingitud õhu saastatus, pinnase ja veekogude sanitaarne seisund ning välja töötada abinõude plaan elamisväärse elukeskkonna säilitamiseks ja parandamiseks.

Probleemiks on saanud Kohtla jõe veevaesus - jõgi säilib tänu kunstlikule toitele kaevandusvetest. Kaevanduste sulgemise järel tekkiva keskkonnamõju hindamiseks Kohtla jõe (koos Purtse jõega) ja nende valgalale on vaja algatada keskkonnamõju hindamise projekt (valdade vaheline, maakonna), kuna jõgede veevaesuse

(kuivamise) tagajärjel toimuvaid keskkonna muutusi on ilma vastavate uuringuteta raske hinnata.

13. Asula keskkonnaseisundi stabiliseerimiseks, kaitsmiseks ja parendamiseks oleks vaja valla ja valla ümbruse metsasust suurendada. Põlevkivi kaevandatud alal valla territooriumist kagus Kohtla karjäärde alal pärast kaevetööde lõppu territoorium rekultiveerida vastavalt kavandatud projektidele.

14. Planeeringuprotsess on jätkuv, mille juurde on vaja pidevalt kaasata kohalike elanikke. Teavitada elanikkonda olulistest keskkonnamõjudest, mis tulenevad kaevanduse sulgemisest, karjääri avamisest, Kohtla-Järve piire ületavast õhusaastest.

Valla areng sõltub eelkõige kohalike elanike initsiatiivist.

KASUTATUD MATERJALID

SEADUSED, MÄÄRUSED, JUHENDID

1. Alevite, alevike ja külade nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine. Vabariigi Valitsuse 18. 12. 1997.a. määrus nr. 244 (RT I 1997, 95/96, 1577)
2. Asjaõigusseadus 17. 02.1999 (RT I 1999, 44, 509 - terviktekst)
3. Avalikult kasutatavate veekogude nimekiri. Vabariigi Valitsuse määrus 18.07.1996.a. nr. 191 (RT I 1996, 58, 1090); RT I 1997, 73, 1205
4. Eesti keskkonnanstrateegia (RT I 1997, 26, 390)
5. Eesti metsapoliitika. Riigikogu otsus 11. 06. 1997 (RT I 1997, 47, 768)
6. Elektri-, gaasi- ja kaugküttevõrgu kaitsevööndite ulatus. EV Valitsuse 20.01.1999.a. määrus nr. 22 (RT I 1999, 8, 123); "Elektri-, gaasi- ja kaugküttevõrgu kaitsevööndite ulatus" muutmine. EV Valitsuse 30.03.1999.a. määrus nr. 119 (RT I 1999, 37, 475)
7. Ida-Viru maakonnaplaneering. Jõhvi 1998. Kehtestatud Ida-Viru maavanema 21. jaanuari korraldusega nr. 282 (RTL 1999, 20, lk. 1108)
8. Jäätmeseadus 10. 06. 1998 (RT I 1998, 57, 861)
9. Kaitstavate loodusobjektide seadus 19. 02. 1998 (RT I 1998, 36/37, 555 - terviktekst; 1999, 54, 583)
10. Kanalisatsiooniehitiste veekaitse nõuded. Vab. Val. määrus nr. 171 16. 05 2001 (RT I 2001, 47, 261)
11. Katastriüksuse sihtotstarvete liikide ja nende määramise aluste muutmine. EV Valitsuse 29. 04. 1996. määrus nr. 120 (RTL 1996, 32, 636)
12. Keskkonnaseire seadus 20.01.1999 (RT I 1999, 10, 154)
13. Looduskaitse registri põhimäärus. EV Valitsuse 29. 04. 1996. määrus nr. 119 (RT I 1996, 32, 635)
14. Maa riigi omandisse jätmise teated. Ida-Viru Teedevalitsuse valduses olevate riigimaanteede alune ja neid teenindav maa. Teede- ja sideministri 26. 11. 1999.a. käskkiri nr. 235 (RTL 1999, 164, lk.8085)
15. Maakatastriseadus 12. 10. 1994 (RT I 2001, 9, 41 - terviktekst)

16. Maakorraldusseadus 25. 01. 1995 (RT I 1995, 14, 169; 1995, 59, 1006; 1996, 36, 738; 1999, 10, 155; 54, 580)
17. Maapõueseadus 09.11.1994 (RT I 1994, 86/87, 1488; 1995, 75, 1321; 1996, 49, 953; 1997, 52, 833; 86, 1461; 93, 1562; 1998, 64/65, 1005; 1999, 10, 155; 54, 583)
18. Maardlate kandmine Riigi maavarade katastrisse. Keskkonnaministri määrus nr. 14 28. 02. 1996 (RTL 1996, 31, 213) ; nr. 44 12. 08 1996 (RTL 1996, 89, 534); nr. 426 14. 10. 1999 (RTL 1999, 149, 2130)
19. Metsaseadus 09. 12. 1998 (RT I 1998, 113/114, 1872; 1999, 54, 583)
20. Muinsuskaitseadus 9. 03. 1994 (RT I 1994, 24, 391; 1996, 49, 953; 86, 1559; 1997, 93, 1559)
21. Naftasaaduste hoidmisehitiste veekaitseenõuded. Vab. Val. määrus nr. 172 (RT I 2001, 47, 261)
22. Nõuded elektrisidevõrkude kaitse kohta. AS Eesti Telefon ettepanek. Tallinn 1995
23. Planeerimis- ja ehitusseadus 14. 06. 1995 (RT I 1995, 59, 1006; 1996, 36, 738; 49, 953; 1999, 27, 380; 29, 398; 29, 399)
24. Prügilate rajamise, kasutamise ja sulgemise eeskiri. Keskkonnaministeriumi määruse eelnõu
25. Põhiseadus (RT I 1992, 26, 349)
26. Ranna ja kalda kaitse seadus 22. 02. 1995 (RT I 1995, 31, 382)
27. Riigi omandisse kuuluvat maavara sisaldavale maatükile ehitiste rajamise kord. EV Valitsuse määrus nr. 316 18. 12. 1996 (RT I 1996, 89, 1606)
28. Riigi veeseirest kinnisasja omaniku informeerimise kord. Keskkonnaministri määrus 27. 04. 1998 nr. 34 (RTL 1998, 169/170, 647-648)
29. Riigimaanteede nimekiri ja riigimaanteede liigid. Teede- ja sideministri 15. 02. 2001 määrus nr. 8 (RTL 2001, 29, 368)
30. Tee projekteerimise normid ja nõuded. Teede- ja sideministri 28. 09. 1999 määrus nr. 55 (RTL 1999, 23, 303)
31. Saastetasu seadus 10. 02. 1999 (RT I 1999, 24, 361)
32. SNiP 2.04.03-85; SNiP 2.07.01-89
33. Säästva arengu seadus 22 02. 1995 ja 05.06. 1997 (RT I 1995, 31, 384; RT I 1997, 48, 772)
34. Teede- ja sideministri 26. 11. 1999.a. käskkiri nr. 235 (RTL 1999, 164)

35. Tee ja tee kaitsevööndi kasutamine ja tee kaitsmise nõuded. Teede- ja sideministri 28. 09. 1999.a. määrus nr. 59 (RTL 1999, 155, 2173)
36. Teeseadus 17. 02. 1999 (RT I 1999, 26, 377)
37. Tehnilise järelevalve seadus 17. 06. 1998 (RT I 1998, 64/65, 1005)
38. Telekommunikatsiooniseadus 09. 02. 2000 (RT I 2000, 18, 116)
39. Veehaarete ja veevarustussüsteemide sanitaarkaitseala vööndite määramise juhend. Keskkonnaministri määrus 01. 12. 1994 nr. 56 (RTL 1995, 6)
40. Veeseadus 24. 01. 1996 (RT I 1996, 13, 241 - terviktekst; 1998, 2, 47; 61, 987; 1999, 10, 155; 54, 583; 95, 843; 2000, 43, 611)
41. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadus 10. 02. 1999 (RT I 1999, 25, 363)
42. Üleriigilise tähtsusega maardlate nimekiri 26. 01. 1995 (RT I 1995, 13, 156)

PROJEKTID, STATISTILISED VÄLJAANDED, TRÜKISED

43. Autotee Kohtla-Nõmme - Tallinn-Narva maantee. Mineraalväetiste Tehase haruraudtee Kohtla jaamast. Mineraalväetiste Tehase santehniline kollektor. RPI Eesti Põllumajandusprojekt. Töö nr. 1657; 1905; 1880. Tallinn 1977
44. Eesti haldusjaotus. Ida-Virumaa. Tallinn 1995
45. Eesti keskkonnaseire 1996. EV Keskkonnaministeerium, Info- ja Tehnokeskus. Tallinn 1998
46. Eesti Keskkonnastrateegia. Keskkonnaministeerium. Tallinn 1997
47. Eesti Keskkonnategevuskava. Keskkonnaministeerium. Tallinn 1998
48. Eesti Vabariigi maavaravarude koondbilanss seisuga 01. 01. 2000. Eesti Geoloogiakeskus. Geoloogifond 5968. Tallinn 2001
49. Eesti NSV jõgede, ojade ja kraavide nimestik. Tallinn 1986
50. Eesti prügilaregistri andmebaasi korrigeerimine. OÜ Ruu. Töö nr. R-19. Tallinn 1996
51. Eesti Riikliku Keskkonnaseire jõgede seire. Tallinna Tehnikaülikooli Keskkonnatehnika Instituut. Töö nr. 514-L. Tallinn 1998
52. EV Keskkonnaministeeriumi kaitstavate loodusobjektide register (koostamisel)
53. Eesti veemajanduse ülevaade aruande Veekasutus (2000.a.) alusel. Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskus. Tallinn 2001
54. Ida-Virumaa atmosfääriõhu seisund. Ökoloogia Instituudi Kirde-Eesti osakond. Ida-Viru Maavalitsuse Keskkonnaamet. Jõhvi 1995

55. Ida-Viru maakonnaplaneering. Jõhvi 1998
56. Jäätmemajanduse kava ja strateegiad Ida-Viru maakonna tasandil. Ökoloogia Instituudi Kirde-Eesti osakond. Jõhvi 1996
57. Kaevandamise ja taastamise arengukava Kohtla pealmaakaevandusele. Richards, Moorehead ja Laing Ltd. Eesti Põlevkivi 1996
58. 2000. a. rahva ja eluruumide loenduse esialgsed tulemused. Statistikaamet 2000
59. Kohtla kaevanduse mäetööde plaan M 1:2 000
60. Kohtla kaevanduse sulgemise projekt. Jõhvi 2001
61. Kohtla valla üldplaneering. OÜ Maaplaneeringud 1999. Töö nr. 21-98
62. Kohtla-Nõmme valla arengukava. Kohtla-Nõmme 1999
63. Kohtla-Nõmme karjääri mäesuusatrasside tsoneerimine ja eskiislahendus. AS Sport, 2000. Autor Aare Tamme. Töö nr. 10335622.
64. Kohtla-Vanaküla kaevevälja geoloogiliste uuringutööde lühikokkuvõte (varud seisuga 01.01.1996). Eesti Geoloogiakeskus. Geoloogiafond 5316. Tallinn 1996
65. Lüganuse valla üldplaneering. OÜ Maaplaneeringud 1998
66. Maakonnaplaneeringute kokkuvõtted. Keskkonnaministeerium. Tallinn 1999
67. Maidla valla üldplaneering. OÜ Maaplaneeringud 1997
68. Metsakorraldus. Ida - Viru maakond. Kohtla metskond. Eesti Metsakorralduskeskus. Tallinn 1996
69. Põhjavee seisund 1996.a. Eesti Geoloogiakeskus 1997
70. Soovitused üldplaneeringu koostamiseks. Keskkonnaministeerium. Tallinn 1997
71. Tihendusvõrgu punktide asukohaskeem. Rakendusgeodeesia ja Ehitusgeoloogia Inseneribüroo. TP-0009. Tallinn 1998. (Maa-ameti andmekogude arhiiv)
72. Õhuseire Ida-Virumaa suuremates linnades 1994-1996.a. V. Tihane. Eesti keskkonnaseire 1996. Tallinn 1996.

